

PRETĪ ILGTSPĒJĪGĀM UN KLIMAT GUDRĀM KOPIENĀM CAUR MĀKSLU UN SOCIĀLO UZŅĒMĒJDARBĪBU

COMMUNITY CHALLENGERS

KOPIENAS KARTĒŠANAS ROKASGRĀMATA

INTELEKTUĀLAIS REZULTĀTS 2

KOPIENAS KARTĒŠANAS ROKASGRĀMATA IR OTRAIS INTELEKTUĀLAIS REZULTĀTS PROJEKTĀ "COMMUNITY CHALLENGERS", KO FINANSĒ EIROPAS SAVIENĪBAS PROGRAMMA "ERASMUS+".

ROKASGRĀMATA IR IZSTRĀDĀTA JAUNIEŠIEM DRAUDZĪGĀ VALODĀ. PIRMĀ DAĻA IR PAREDZĒTA DARBAM KLĀTIENĒ, UN TAJĀ IETVERTAS KOPIENAS ANALĪZES PIEREDZES UN LĪDZDALĪBAS METODEDES. OTRĀ DAĻA IR PAREDZĒTA TIEŠSAISTES DARBAM, UN TAJĀ SOLI PA SOLIM APRAKSTĪTS, KĀ DIGITALIZĒT JAUNIEŠU IZSTRĀDĀTĀS KOPIENAS KARTES, IZMANTOJOT DIGITĀLĀS KARTĒŠANAS RĪKUS, ĪPAŠI BEZMAKSAS PROGRAMMATŪRU MIRO.

ROKASGRĀMATA IR PIEEJAMA PDF UN TIEŠSAISTES VERSIJĀ AR INTERAKTĪVĀM FUNKCIJĀM, KURĀS LIETOTĀJI VAR ATSTĀT KOMENTĀRUS UN ATSAUKSMES.

ROKASGRĀMATA IR PIEEJAMA SEŠĀS VALODĀS: ANĢĻU, ITĀĻU, PORTUGĀĻU, SERBU, HORVĀTU, UN LATVIEŠU.

© PUBLICĒTS 12/2021

SATURA RĀDĪTĀJS

	Ievads	01
1.		03
	PIRMĀ DAĻA. Kopienas analīzes metodes	03
1.1		03
1.2	Kopienas	04
1.3	karte	06
2.	Kas ir kopienas karte?	11
2.1	Identificē savu kopienu	12
2.2	Apraksti savu	16
2.3	kopiju	18
2.4		19
2.5	Kopienas kartēšanas pieejas	21
		24
3.	Kopienas resursu kartēšana	25
	Problēmu un risinājumu koks	25
3.1	Ilgspējas stratēģijas: tirgus izpētes pieeja	31
		38
3.2	Vides mediju skenēšana SVID	
3.3	analīze	
		45
	Kopienas mobilizācijas uzdevumi	46
4.	Uzdevumi, kas patērē vismazāk	
5.	resursu	47
	Uzdevumi, kas patērē vidēju	
6.	resursu daudzumu	49
	Uzdevumi, kas patērē visvairāk	
	resursu	
7.	Papildu resursi un noderīgas saites	51
8.	OTRĀ DAĻA: Digitālās kopienu kartes tiešsaistē	52
	Izvēlētā programmatūra:	
	MIRO	

“Community Challengers”
digitālo kopienu karšu
galvenās iezīmes

SATURA RĀDĪTĀJS

	IEVADS	01
	PIRMĀ DAĻA: KOPIENAS ANALĪZES METODES	
1.	KOPIENAS KARTE	03
	KAS IR KOPIENAS KARTE?	
1.1	IDENTIFICĒ SAVU KOPIENU	03
1.2	APRAKSTI SAVU KOPIENU	04
1.3		06
	KOPIENAS KARTĒŠANAS PIEEJA	
2.	KOPIENAS RESURSU KARTĒŠANA	11
2.1	PROBLĒMU UN RISINĀJUMU KOKS	12
2.2	ILGTSPĒJAS STRATĒGIJAS: TIRGUS IZPĒTES	16
2.3	PIEEJA	18
	VIDES MEDIJU SKENĒŠANA	
2.4	SVID ANALĪZE	19
2.5		21
	KOPIENAS MOBILIZĀCIJAS UZDEVUMI	
3.	UZDEVUMI, KAS PATĒRĒ VISMĀZĀK	24
3.1	RESURŠUS	25
	UZDEVUMI, KAS PATĒRĒ VIDĒJU RESURSU	
3.2	DAUDZUMU	31
	UZDEVUMI, KAS PATĒRĒ VISVAIRĀK	
3.3	RESURŠUS	38
	PAPILDU RESURSI UN NODERĪGAS SAITES	45
	OTRĀ DAĻA: DIGITĀLĀS KOPIENU KARTES	
4.	TIEŠSAISTĒ	46
	IZVĒLĒTĀ PROGRAMMATŪRA MIRO	
5.		47
	COMMUNITY CHALLENGERS DIGITĀLO	
6.	KOPIENAS KARŠU GALVENĀS IEZĪMES	49
	MIRO TEHNISKIE ASPEKTI	
7.		51
	KĀ IZVEIDOT SAVU DIGITĀLO KOPIENAS	
8.	KARTI MIRO PROGRAMMĀ	52

IEVADS

Par projektu

“Community Challengers” projekts sniedz jauniešiem iespējas un rīkus, kas palīdz reflektēt un rīkoties klimata jautājumu risināšanā, kā arī ar inovatīvu un pievilcīgu rīku palīdzību iesaistīt kopienas. Projektu attīstīja septiņas partnerorganizācijas no Beļģijas, Horvātijas, Vācijas, Itālijas, Latvijas, Portugāles un Serbijas. Šajā organizāciju apvienībā darbojas eksperti vides izglītībā, jaunatnes jomā, mākslā, interešu aizstāvībā un uzņēmējdarbībā. Projekta ilgums ir divi gadi (01/2021-12/2022), to finansē Eiropas Komisijas Erasmus+ jaunatnes programma.

Projekta pamatā ir modelis, kas iekļauj izglītību, mākslu un sociālo uzņēmējdarbību. Tas paredz dalībnieku gan intelektuālā, gan emocionālā līmeņa pilnveidi. Šis mācīšanās modelis sastāv no četriem soļiem: mācīšanās, analīze, radošums un interešu aizstāvība. Tie palīdz jauniešiem mācīties par klimata pārmaiņām, analizēt savu kopienu no ilgtspējības skatpunkta, radīt savu nākotnes vīziju, izmantojot uzņēmējdarbības instrumentus, kā arī iestāties par vēlamajām pārmaiņām. Katram mācīšanās modeļa solim projektā ir tā saucamais intelektuālais rezultāts (IR). Šos rezultātus radījuši projekta partneri, ieguldot savas zināšanas par svarīgākajiem vides jautājumiem. Tie ir pieejami dažādos formātos: informatīva rokasgrāmata, kartēšanas rokasgrāmata, instrukcija un iedvesma mākslas darbu radīšanā, kā arī video pamācības. Katrs formāts ir saistīts ar konkrētu mācīšanās modeļa soli:

1. Mācīšanās – Klimata rīcības un ilgtspējības rokasgrāmata (IR1)
2. Analīze – Kopienas kartēšanas rokasgrāmata (IR2)
3. Radošums – Community Challengers ceļvedis (IR3)
4. Interese aizstāvība – video pamācības (IR4).

Šos rezultātus izstrādāja un pārbaudīja projekta partneri no Portugāles, Itālijas, Serbijas, Horvātijas un Latvijas. Uzrunātie jaunieši un jaunatnes darbinieki (projekta galvenā mērķa grupa) piedalījās testēšanā, apmeklēja mācības un sniedza savas atsauksmes, lai rezultāti tiktu precizēti un apstiprināti.

Par rīkiem

Kopienas kartēšanas rokasgrāmata ir projekta otrais intelektuālais rezultāts un iepriekš aprakstītā četru soļu modeļa otrais solis - analīze. Šī rīka mērķis ir tiešsaistes kartēšanas palīdzību apvienot izpēti, kartēšanu, analīzi un pārdomas kopienā. Tas ietver vides un klimata problēmu apzināšanu, kā arī resursus, galvenos dalībniekus, iniciatīvas un iespējamus risinājumus. Šis process ļauj grupām apspriest un diskutēt par dažādām perspektīvām, digitalizēt un tālāk attīstīt itāļu partnera "YEPP" izstrādāto analīzi, lai tā kļūtu par inovatīvu, uz rīcību un redzējumu balstītu kartēšanas rīku, kas atspoguļo jauniešu un jaunatnes darbinieku pašreizējās vajadzības.

Rokasgrāmata mudina jauniešus analizēt savu kopienu saistībā ar vides un klimata jautājumiem, piemēram, veicot sekundāro un primāro izpēti, foto safari, intervijas ar ieinteresētajām personām u. c., un izveidot savas kopienas karti, ko var mainīt, attīstīt tālāk un viegli kopīgot ar citiem. Turklāt jaunatnes darbinieki var izmantot šo rokasgrāmatu, lai atbalstītu jauniešu grupu, veicot izpēti, rīkojot sanāksmes, diskusijas utt., un pēc tam tiešsaistē veidojot digitālās kopienas kartes.

Kartēšanas procesā vēlams iesaistīt kopienas locekļus un vietējās politikas veidotājus. Kartēs var atspoguļot jauniešu un citu iedzīvotāju gaidas un bažas, kā arī ietvert viņu redzējumus un piedāvātos risinājumus, projektu, sociālo uzņēmumu un citu ierosināto darbību veidā.

PIRMĀ DAĻA. KOPIENAS ANALĪZES METODES

KOPIENAS KARTE

1.1 KAS IR KOPIENAS KARTE?

Kopienas karte ir rīks, kas analizē kopienu, sniedzot iespēju iesaistīties konkrētas problēmas risināšanā. Kopienas karte ļauj šo problēmu atspoguļot skaidrā un viegli uztveramā veidā, uzsverot tās izcelsmi, ietekmi uz iedzīvotāju dzīvi, iespējamos cēloņus, kā arī iesaistītās mērķgrupas darbības vai uzvedību, kas ietver problēmas risināšanas stratēģijas pamatelementus.

Termins "karte" attiecas gan uz ģeogrāfisko karti kā instrumentu, gan uz konceptuālo karti. Kopienas izpēte kļūst par attiecību, cēloņu un seku sistēmu gan ģeogrāfiskā, gan konceptuālā līmenī.

1.2 IDENTIFICĒ SAVU KOPIENU

Lai izveidotu kopienas karti, kas atspoguļo vides ilgtspēju, jauniešiem, kuri plāno izmantot šo rīku, jāvienojas par savas kopienas būtību. Kopienas galvenās iezīmes ir demogrāfija, sabiedrības attīstība vai problēmas un iedzīvotāju daudzveidība. Ņemot vērā, ka jaunieši, kas dzīvo vienā pilsētā, var nākt no atšķirīgām kopienām, arī specifiskas sociālekonomiskās iezīmes var attiekties uz visu pilsētu. Tomēr viņu kā grupas identitāte, visticamāk, ir saistīta ar tiešo apkaimi. Tāpat mazpilsētā dzīvojošie jaunieši var uzskatīt, ka tas, ko viņi novēro savā kopienā, var attiekties arī uz kaimiņu pilsētām.

Pirmais solis kopienas kartes izveidē ir aicināt jauniešus pārdomāt vides problēmas, ko viņi apzinās un ikdienā novēro ap sevi. Pamatojoties uz šo jautājumu apjomu un izplatību, jaunieši izvēlās savas kartes mērogu. To var darīt, aicinot jauniešus apsēsties aplī, apkopot domas, runāt pa vienam, norādot uz kādu viņiem zināmu vides problēmu. Šīs idejas var uzrakstīt uz līmlapiņām un izvietot tās uz tāfeles.

"Community Challengers" pirmajā rokasgrāmatā atrodamais vides izaicinājumu saraksts var kalpot par vadlīnijām. Tos var izmantot kā izejas punktu vai kā paraugu. Jauniešu norādītās problēmas, kas parasti ir ļoti konkrētas, var saistīt ar vispārīgāku skaidrojumu, balstoties šajā sarakstā:

-
- **MEŽU IZCIRŠANA**
 - **PĀRAPDZĪVOTĪBA**
 - **PĀRMĒRĪGS PATĒRIŅŠ**
 - **OZONA SLĀŅA NOĀRDĪŠANĀS**
 - **SKĀBAIS LIETUS**
 - **KLIMATA PĀRMAIŅAS UN GLOBĀLĀ SASILŠANA**
 - **PILSĒTU IZPLEŠANĀS**
 - **PIESĀRŅOJUMS**
 - **RŪPNIECISKIE UN SADZĪVES ATKRITUMI**
 - **BIOLOĢISKĀS DAUDZVEIDĪBAS ZUDUMS**

Piemērs: Lai izveidotu šo rokasgrāmatu, tika izveidota fokusa grupa Loano, Itālijas ziemeļrietumu piekrastē. Uzdevuma sākumā jaunieši jau zināja piedāvāto tematu sarakstu, bet viņiem bija jāidentificē zemāk minētās vides ilgtspējas problēmas. Pamatojoties uz viņu personīgo pieredzi, problēmas tika saistītas ar tematiem, kas iekļauti paraugā un tika pārbaudītas un pārformulētas vispārīgākā veidā:

- Nepietiekama sadzīves atkritumu apsaimniekošana gan sastībā ar otrreizējās pārstrādes atkritumu tvertņu pieejamību, gan ar iedzīvotāju informēšanu (atkritumi).
- Pārmērīga privāto automašīnu izmantošana un nepietiekama sabiedriskā transporta izmantošana (piesārņojums).
- Katastrofu biežums, piemēram, plūdi upju un strautu gultnes sliktas uzturēšanas dēļ (piesārņojums, globālā sasilšana).
- Iedzīvotāju skaita pieaugums vasarā tūrisma dēļ (pārapdzīvotība, atkritumi).

1.3 APRAKSTI SAVU KOPIENU

FAKTI UN DATI

Pēc kopienas identificēšanas ir jāķeras pie faktu un datu precizēšanas.

Fakti ir kvantitatīvie dati, kas apraksta kontekstu un tā problēmas skaitliskā vērtībā vai ar unikālu informāciju, piemēram:

- Cik daudz iedzīvotāju ir kopienā?
- Cik daudz nevalstisko organizāciju, valsts iestāžu vai uzņēmumu nodarbojas ar vides problēmām? Kurie tie ir?
- Vai problēmas ir saistītas ar konkrētiem apgabaliem vai izplatītas visā teritorijā?

Daudzus no šiem datiem ir viegli atrast internetā vai arī tos var pieprasīt no iestādēm, kas nodarbojas ar datu vākšanu, vai arī no biedrībām, kas aktīvi darbojas vides jomā.

Skaitļi ir kvalitatīvi dati, kas atspoguļo kopienas priekšstatu par sevi: tie ietver kopienas iedzīvotāju viedokļus un izjūtas attiecībā uz viņu pašu dzīves kvalitāti un jo īpaši uz vides jautājumiem. Skaitļi papildina pētījumu ar subjektīvu kopienas locekļu izpratni par to, kas ir problemātiski un kas nav.

Šos datus var vākt, izmantojot pētījumā iesaistīto jauniešu grupu, ja tā ir pietiekami liela un daudzveidīga. Grupu var paplašināt, veicot izziņošas intervijas attiecīgajā teritorijā, lūdzot iedzīvotājiem sniegt vides problēmu piemērus, aicinot viņus uz tālāku diskusiju par to cēloņiem vai iespējamiem risinājumiem. Ieteicams izskaidrot aptaujātajiem pētījuma mērķi un pārliecināties, ka viņi piekrīt tam, kā tiks izmantotas viņu atbildes, un cienīt viņu privātumu, ja dati tiks publicēti.

FOTO SAFARI

Vēl viens šajā posmā izmantojams rīks, kas papildina datu vākšanu ar vizuāliem elementiem un padara uzdevumu aizraujošāku, ir Foto safari: aptaujā izskanējušo tēmu dokumentēšana, "medījot" tās attiecīgajā teritorijā un fotografējot ar mobilo telefonu.

Uzdevums jauniešiem - nofotografēt savā dzīvesvietā redzēto:

- patīkamas vietas;
- nezināmas vietas;
- problēma vai vieta, kas rada bažas / joma, kurā vērojama lejupslīde;
- mācību/ mākslas un kultūras vietas;
- sabiedriskās vai politiskās vietas (kur notiek lēmumu pieņemšana);
- degradētas vietas (vietas, kurām ir slikta reputācija vai negatīva ietekme uz vidi);
- nepieejamas vietas.

Dalībnieki var sadalīt jautājumus un strādāt divatā vai mazās grupās. Pēc tam dalībnieki dalās ar savām fotogrāfijām kopējā grupā. P'ārrunājiet, kādas ir galvenās tēmas, kas parādās? Kādi pakalpojumi un iespējas tiek piedāvātas? Kādas prasmes ir kopienai?

PĒTĪJUMS

Faktus un skaitļus var pētīt jauniešu grupās pa 3-4 cilvēkiem. Katra grupa var koncentrēties uz konkrētiem jautājumu blokiem. Tas var būt arī mājasdarbs. Palūdziet grupām apkopot datus no interneta vai publiskiem avotiem un 1-2 lappusēs apkopot iegūtos rezultātus.

1. Aprakstiet savu darbības jomu (kopienu). Kas raksturīgs izvēlētajai teritorijai (iedzīvotāju skaits, demogrāfiskā struktūra, sociālekonomiskais profils, piemēram, bezdarba līmenis, etniskās, reliģiskās un kultūras grupas)?
2. Kādas kopienas grupas (etniskās, reliģiskās, kultūras u.c.) saņem (vai kurām ir pieejami) valsts, NVO, citu organizāciju sniegtos pakalpojumus? Vai ir kāda kopiena, kas ir atstāta novārtā?
3. Cik daudz jauniešu dzīvo šajā reģionā? Kādas brīvā laika pavadīšanas iespējas viņiem ir pieejamas? Kādus pakalpojumus nodrošina valsts vai NVO? Vai ir pieejami pakalpojumi riska grupas jauniešiem?
4. Cik daudz skolu ir šajā teritorijā? Vai tās īsteno inovatīvas programmas? Vai skolas kaut kādā veidā sadarbojas ar sabiedrību? Vai ir saikne starp jaunatnes jomas pakalpojumiem un skolām? Kādas ar izglītību saistītas problēmas var identificēt (piemēram, priekšlaicīga skolu pamešana, kvalitatīvas izglītības nepieejamība minoritāšu grupām)?
5. Kādas ir iespējas jauniešiem izteikt savas vajadzības un vēlmes? Kā viņi var ietekmēt lēmumu pieņemšanu?
6. Cik daudz iniciatīvu, piemēram, jaunuzņēmumu (start-up), kalpo kopienas vajadzībām? Vai tos atbalsta vietējā pašvaldība?
7. Cik daudz biedrību, valsts iestāžu vai uzņēmumu nodarbojas ar vides problēmām? Kuri tie ir?
8. Vai kopienā ir uzņēmumi vai novērojamas darbības, kas apdraud vidi?
9. Vai problēmas ir saistītas ar konkrētiem apgabaliem vai izplatītas visā teritorijā?

KOPIENAS INTERVIJAS

Intervējot kopienu ir iespējams aktivizēt kopienas locekļus un iesaistīt viņus lēmumu pieņemšanas procesā. Tas ir darbības pētījuma veids, un tā pamatā ir šādi principi:

- Nedariet cilvēku vietā neko tādu, ko viņi var izdarīt paši!
- Attīstiet kopienas resursus, jautājot iedzīvotājiem!
- Esiet zinātkāri un atvērti visam, kas notiek apkārtnē!

Treneris var sadalīt dalībniekus grupās pa 3-4 cilvēkiem. Palūdziet viņiem intervēt 5 līdz 10 kopienas iedzīvotājus, lai noskaidrotu, ko viņi domā par vietējās kopienas aktuālajiem jautājumiem. Iespējamie jautājumi:

- Kā jūs redzat savu kopienu: kādi ir pieejamie resursi? Kādas lēmumu pieņemšanas iespējas jums ir? Kādas problēmas pastāv?
- Ja jūs varētu mainīt vienu lietu savā kopienā, kas tā būtu?
- Kā jūs to mainītu?
- Vai jūs vēlētos kļūt par pārmaiņu veicinātāju savā kopienā?

Šī pētījuma posma mērķis ir iegūt kartes konteksta aprakstu. Ja ir vēlēšanās, pamatojoties uz jauniešu grupas un intervēto personu viedokli/uztveri, var iekļaut minēto vides aspektu sarežģītības skalu. Skalu var veidot, izmantojot dažādas metodes:

-
- Raksturojums ar skaitlisku vērtību: uzrakstiet to uz līmlapiņām.
 - Sociometriskās metodes izveide: jaunieši uzzīmē līniju uz zemes; vienā līnijas galā tiek norādīta vērtība 0, otrā - 10, pa vidu - 5, un jaunieši tiek lūgti nostāties uz līnijas atbilstoši tam, cik nopietna, viņuprāt, ir problēma: gala vērtība tiek noteikta ar balsojumu.

Dažādos sarežģītības līmeņus kartē var attēlot ar grafiskiem elementiem.

2. KOPIENAS KARTĒŠANAS PIEEJAS

Kopienas kartēšana ir rūpīga situācijas analīze konkrētās kopienās. Tas ir pamats, uz kura var balstīt turpmākās darbības, un tajā galvenā uzmanība tiek pievērsta šādiem jautājumiem:

- Kādas ir reģiona visspilgtākās vajadzības un problēmas?
- Kādi ir resursi?
- Ko jaunieši saka par attiecīgo teritoriju un ko, viņuprāt, vajadzētu mainīt?

Lai gan šīs rokasgrāmatas mērķis ir nodrošināt līdzekļus kopienas raksturošanai no ilgtspējības viedokļa, kopienas kartēšana var kalpot dažādiem mērķiem. Tā var būt noderīga daudzos pētniecības aspektos, jo aptver plaša spektra pieejamo resursu izpēti un palīdz veidot jaunus kontaktus ar esošajām vietējām organizācijām, projektiem un iniciatīvām. Tas var būt arī pirmais solis kopienas aktivizēšanā kāda jautājuma risināšanā, un turklāt tas dod iespēju jauniešiem reāli strādāt kopā pie kaut kā konkrēta un taustāma jau no pirmās darbības.

Esošā konteksta izpēte palīdz identificēt ilgtspējības stratēģiju nepilnības un sadrumstalotību: iegūtie rezultāti ir ļoti noderīgs materiāls, lai piesaistītu augstāko politikas līderu uzmanību. Turklāt sistemātiska situācijas izpēte dažkārt ir nepieciešama, lai piesaistītu finansējumu ilgtspējības projektam (vai projektam ar jebkuru citu mērķi).

Šo daudzo iemeslu dēļ nedaudz aplūkosim dažādas situācijas izpētes metodes.

2.1 KOPIENAS RESURSU KARTĒŠANA

- Kopienas resursu kartēšana apvieno dažādas sabiedrības grupas, kuras kavē ilgspējīgu attīstību vai kuras var to uzlabot: jaunieši un seniori, mazāk pieredzējušie un profesionāļi, sievietes un vīrieši, skolotāji un direktori, valsts ierēdņi, cilvēki, kas nodarbojas ar pakalpojumu sniegšanu vai uzņēmējdarbību.
- Nosakot ilgspējīgas attīstības stratēģijas, ir svarīgi veicināt daudzu pārstāvju līdzdalību, lai apkopotu dažādus viedokļus. Šajā posmā mērķis ir uzdot jautājumus un aptaujāt kopienas locekļus, lai noskaidrotu kopienas jautājumus, novērotās problēmas un to cēloņus. Jaunieši var apkopot datus, tos izvērtēt un izlemt, kuram jautājumam vai problēmai viņi vēlas pievērsties. Vācot datus, ir svarīgi izvērtēt visas darbības, kas var ietekmēt ilgspējību. Tie var būt mazie uzņēmumi, mazumtirdzniecības veikali, kopienu grupas, nevalstiskās organizācijas un valsts pārvaldes institūcijas, kuru mērķis ir uzlabot kopienas dzīvi. Procesa beigās varat uzzīmēt karti ar visām kopienas organizācijām, to fiziskajām adresēm un sniegtajiem pakalpojumiem. Pēdējais solis ir iepazīstināt kopienu ar secinājumiem un izstrādāt ilgspējības plānu.

Pamatinformācija Ģeogrāfiskā / administratīvā teritorija	<ul style="list-style-type: none">• Precīzas robežas• Pārklāšanās ar administratīvo iedalījumu?
Teritorijas vēsturiskā attīstība un identitāte	<ul style="list-style-type: none">• Notikumi un norises, kas tiek uzskatītas par būtiskām saistībā ar ilgspējības situāciju• Padziļināta vēstures izpēte nav nepieciešama
Demogrāfiskie dati	<ul style="list-style-type: none">• Iedzīvotāju skaits, iedzīvotāju blīvums• Demogrāfiskā struktūra salīdzinājumā ar reģionu vai valsti• Sociālekonomiskais profils• Etniskās, reliģiskās un kultūras grupas, minoritātes

<p style="text-align: center;">Jaunieši Sociālekonomiskais stāvoklis/ Pakalpojumi jauniešiem/ Izglītība, apmācība un mācības</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dati par jauniešu sociālekonomisko situāciju, veselības stāvokli un izglītības līmeni. • Jauniešu brīvā laika pavadīšanas iespējas • Pakalpojumi jauniešiem (pakalpojumu sniedzēji, mērķa grupas) • Īpaši pakalpojumi riska grupas jauniešiem • Skolas un citas izglītības iespējas reģionā (no pirmsskolas līdz universitātei) • Jauniešu izglītošana par ilgtspējību • Inovatīvas programmas skolās • Sadarbība starp skolām un sabiedrību ("atvērtās skolas"): ar izglītību saistītās problēmas, piemēram, kvalitatīvas izglītības nepieejamība noteiktām grupām, skolu pamešana utt. • Sadarbība starp jaunatnes dienestiem un skolām • Atbalsta sistēmas pārejai no skolas uz pieaugušo un darba dzīvi
<p style="text-align: center;">Publiskais sektors</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Valsts iestāžu struktūras apraksts • Atbildība par teritoriju; varas sadalījums starp vietējo un reģionālo/valsts līmeni • Pašreizējās pašvaldības prioritātes, jo īpaši saistībā ar jaunatni, izglītību, pilsētu/lauku atjaunošanu • Citas valsts programmas, no kurām teritorija gūst labumu, jo īpaši jaunatnes, izglītības, pilsētu/lauku reģenerācijas jomā • Līdzdalības politika; iespējas ietekmēt valsts politikas veidošanu
<p style="text-align: center;">Privātais sektors</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Teritorijas ekonomiskā struktūra • Dominējošie uzņēmumi un darbavietas • Mazāku uzņēmumu loma • Ekonomiskā attīstība pēdējos gados un nākotnes perspektīvas
<p style="text-align: center;">Neatkarīgais sektors</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nevaldības organizāciju darbība šajā teritorijā • Konkrēti: jauniešu apvienības • Baznīcas, reliģiskās kopienas
<p style="text-align: center;">Secinājumi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Galvenās problēmas un pieejamie resursi

Lai turpinātu pētniecību, varat paņemt aktuālās teritorijas karti (parasti tās pieejamas tūrisma birojos vai arī internetā), sadalīt grupu komandās pa 3-4 cilvēkiem un atzīmēt mazo uzņēmumu darbības reģionus, panīkušas/potenciālas teritorijas, darbības, kas rada riskus vai iespējas ilgtspējībai, teritorijas, kurās var strādāt ar atkritumus, utt. Apspriediet realizēto vai nepietiekami izmantoto potenciālu un iedomājieties, kādi uzņēmumi ir nepieciešami kopienai (tādi, kuri vēl neeksistē).

Ir svarīgi, lai šis vingrinājums tiktu veikts pazīstamā vietā. Ja grupas locekļi nāk no dažādām apdzīvotām vietām, mazākās grupās šo pētījumu viņi var veikt savu māju apkārtnē.

Citā variantā jauniešu grupa var uzzīmēt ļoti aptuvenu ģeogrāfisko karti: ceļi, pilsētas, pakalni, robežas - jebkurus elementus, kas raksturo konkrēto teritoriju. Ir svarīgi atcerēties, ka kartei nav jābūt precīzai vai detalizētai. Nākamajā posmā grupu var atkal sadalīt komandās pa 3-4 cilvēkiem. Izmantojot dažādas krāsas dažādiem organizāciju veidiem (piemēram, zaļa - rūpnīcām, dzeltena - veikaliem, sarkana - mājokļiem, zila - valdības ēkām utt.), katra komanda var izcelt dažādas kopienas iezīmes. Pēc tam visa grupa apzinās vietējās kopienas labās īpašības, vietējās priekšrocības un resursus, atbildot uz šādiem jautājumiem:

- Kādi pakalpojumi un objekti ir pieejami kopienā?
- Kādas prasmes ir kopienai?
- Kādas ilgtspējības problēmas (piemēram, atkritumi, pilsētas izplešanās, piesārņojums) ir aktuālas? Kur?
- Kuras teritorijas rada vides apdraudējumu?

Pēdējā daļā dalībnieki uz līmlapiņām uzraksta dažas no savām emocijām, kas saistītas ar dažādiem teritorijas apgabaliem, ēkām un objektiem. Tās var būt gan pozitīvas, gan negatīvas. Šīs līmlapiņas novieto uz kartes. Pēc tam grupa izlemj, kurus aspektus viņi vēlas uzlabot savā kopienā, kurām problēmām pievērsties, un tās jomas vai tēmas, kurās nepieciešama turpmāka izpēte.

Kartes izveides beigās ir nepieciešama refleksija. Grupu sapulcina kopā un aicina dalīties savās izjūtās par aktivitāti, izpētīt pieņēmumus, uz kuriem balstās viņu attieksmes, un apspriest, kāpēc dažādiem cilvēkiem varētu būt atšķirīgi uzskati. Jaunieši paši sev pajautā, kāpēc dažas vietas kartē piesaista daudz pozitīvu komentāru, bet citas – daudz negatīvu komentāru. Svarīgi ir koncentrēties uz galvenajām tēmām, kas ir parādījušās. Kā tās palīdzētu uzsākt ilgtspējīgas un videi draudzīgas darbības ar pašas kopienas palīdzību?

Šī aktivitāte var novest pie turpmākas tēmas izpētes.

2.2 PROBLĒMU UN RISINĀJUMU KOKS

Problēmu un risinājumu koks ir resursos balstīts kopienas attīstības rīks. Resursos balstīta kopienas attīstība ir kopienas veidošanas pieeja, kas koncentrējas uz kopienas resursiem. To izstrādāja Džons P. Krecmans (John P. Kretzmann) un Džons Maknaitis (JohnMcKnight), kuri uzskata ka "katram cilvēkam ir spējas, dotības un dāvanas. Katru reizi, kad cilvēks izmanto savas dotības, gan kopiena, gan pats cilvēks kļūst spēcīgāks. Līdz ar to spēcīgas kopienas būtībā ir vietas, kur vietējo iedzīvotāju spējas tiek apzinātas, novērtētas un izmantotas. Vājas kopienas ir vietas, kurās kaut kādu iemeslu dēļ neizdodas mobilizēt savu iedzīvotāju vai locekļu prasmes, spējas un talantus." ("Kopienas veidošana no iekšpuses uz āru: Ceļš uz kopienas aktīvu atrašanu un mobilizēšanu", Evanstona, IL: Politikas pētījumu institūts, 1993).

Pamatojoties uz šo atziņu, Dž. P. Krecmans un Dž. Maknaitis izstrādāja vairākus rīkus, kas var palīdzēt apzināt iedzīvotāju prasmes un izmantot tās kopienas attīstībā.

Problēmu koka analīze ir galvenais elements daudzās projektu plānošanas pieejās, kopumā tas ir diezgan izplatīts rīks. Problēmu koka analīze palīdz rast risinājumus, iezīmējot problēmas cēloņu un sekas, līdzīgi kā domu kartes metode, bet daudz struktūrētāka. Tas sniedz vairākas priekšrocības:

-
- Problēmu var sadalīt sīkākos gabalos. Tas ļauj skaidrāk noteikt prioritātes un palīdz koncentrētāk uzstādīt mērķus.
 - Metode sniedz lielāku izpratni par problēmu un tās cēloņiem, kas bieži ir savstarpēji saistīti un pat pretrunīgi. Tas bieži ir pirmais solis, lai rastu abpusēji izdevīgus risinājumus.
 - Problēmu koks palīdz identificēt svarīgākos jautājumus un argumentus un var palīdzēt noteikt, kādi cilvēki vai institūcijas ir iesaistīti katrā posmā.
 - Metode arī var palīdzēt noteikt, vai ir nepieciešama papildu informācija, pierādījumi vai resursi, lai sniegtu pārliecinošu argumentāciju vai izveidotu pārliecinošu risinājumu.
 - Tiek aplūkoti un identificēti pašreizējie, nevis šķietamie, nākotnes vai pagātnes jautājumi. Izvērtēšanas process bieži palīdz veidot kopīgu izpratni, mērķi un rīcību.

Lai uzzīmētu problēmu koku, jauniešu grupai vajadzētu sadalīties komandās pa 3-4 cilvēkiem. Katrai komandai jāizvēlas viena galvenā problēma par ilgtspējas tēmu savā kopienā, jānosaka tās sekas un esošās problēmas saknes. Pēc tam katra grupa uzraksta problēmas nosaukumu koka stumbra centrā. No šī stumbra izaug zari: katrs no tiem attēlos kādu problēmas ietekmi vai sekas, ko grupa galu galā vēlas mainīt - netieši un arī ilgtermiņā. Uz zara jāuzraksta daži vārdi vai teikums, kas raksturo problēmu. Uz katras saknes uzraksta cēloni: kaut kas, kas ir problēmas cēlonis vai kas tieši ir jādara, lai risinātu galveno problēmu. Kad koks ir uzzīmēts, to var tālāk attīstīt par risinājumu koku. Galvenos cēloņus pārraksta pretējā formā, tādējādi nonākot pie risinājumiem. Piemēram, ja cēlonis ir "trūkst informācijas par...", tad rīcība būs "informēt par...". Līdzīgi pārraksta sekas, tās pārveidojot par vēlamu ietekmi. Piemēram, "pilsētā ielās ir daudz atkritumu" pārraksta par "pilsētā ielas ir tīras". Līdz ar to izveidotais koks var kļūt par pamatu rīcības plānam, lai veicinātu ilgtspējību kopienā.

2.3 ILGTSPĒJAS STRATĒGIJAS: TIRGUS IZPĒTES PIEEJA

Biznesa pasaule nepārtraukti sniedz piemērus un arī rīkus, kas var palīdzēt izvērtēt un risināt kopienas problēmas. Analizējot attiecīgo kontekstu no uzņēmējdarbības skatpunkta, iespējams izvēlēties tirgus nišu, kas ir neliela, bet specifiska un skaidri definēta iedzīvotāju vai tirgus daļa. Identificējot tirgus "nepilnības" vai tās vajadzību, vēlmes un prasības, kuras citi uzņēmumi vai organizācijas apmierina daļēji vai vispār neapmierina, var izstrādāt produktu vai pakalpojumu, kas apmierinātu un "radītu" šo tirgus nišu. Līdzīgā veidā kopienas karte, kas balstīta ilgtspējības izaicinājumos, varētu koncentrēties uz nelielu kopienas segmentu, kura vajadzības netiek risinātas ilgtspējīgā veidā (vai netiek risinātas vispār), piemēram, sabiedriskā transporta trūkums vai neefektīvs atkritumu apsaimniekošanas process. Lai to izdarītu, jauniešu grupa var aizņemties dažus rīkus no tirgus izpētes.

Tirgus izpēte var sniegt būtisku informāciju par pašreizējo un potenciālo klientu un labuma guvēju paradumiem, vēlmēm, viedokļiem un vajadzībām. Tā palīdz koncentrēties uz to, ko jūsu kopiena uzskata par neatliekamu vajadzību, un kādus paradumus tā būtu gatava mainīt, lai uzlabotu savu dzīves kvalitāti (no ilgtspējības viedokļa).

Dažas no visplašāk izmantotajām tirgus izpētes metodēm ir šādas:

- aptaujas (izmantojot anketas, individuālas intervijas, telefoniskas, e-pasta vai tiešsaistes aptaujas);
- fokusgrupas (tās notiek grupās, diskusijas moderators izmanto vadlīnijas);
- personiskas intervijas (lai iegūtu subjektīvākus datus nekā ar aptauju palīdzību, tiek uzdoti nestrukturēti un atvērtāki jautājumi);
- novērošana (novērojot patērētājus/labuma guvējus darbībā).

2.4 VIDES MEDIJU SKENĒŠANA

Vides skenēšana ir process, ko parasti izmanto uzņēmumi un citas organizācijas, lai monitorētu savu iekšējo un ārējo vidi, meklējot norādes uz pārmaiņām, kas varētu nozīmēt jaunus draudus vai iespējas. Lēmumu pieņēmēji bieži izmanto vides izpēti, lai apkopotu, sakārtotu un analizētu datus par savām priekšrocībām un trūkumiem stratēģiskās plānošanas un lēmumu pieņemšanas vajadzībām. Uzņēmējdarbībā vides izpēte apkopo būtisku un ticamu informāciju, ko nevar iegūt no iekšējiem avotiem, izmantojot dažādas metodes, tostarp literatūras pārskatus, tiešsaistes datubāzu novērtējumus, sociālo plašsaziņas līdzekļu izpēti, politikas pārskatus, konkurentu novērtēšanu un ieinteresēto personu, piemēram, klientu, valdes, personāla, viedokļu uzklauššanu, kā arī citas stratēģijas.

Vides pētīšanas uzdevums ir izzināt. Labi pētnieki dara visdažādākās lietas, lai meklētu norādes par to, kā mainās pasaule: lasa ziņas, blogus, skatās TV un YouTube utt. Viņu mērķis ir atklāt pavedienus, idejas, domas un dalīties tajās ar savu grupu un savu kopienu.

Vides izpētei pēc definīcijas ir jābūt plašākai par regulāro tirgus izpēti un monitoringu. Tai jāietver plašāks skatījums uz ietekmēm un norisēm, kas veido organizācijas intereses.

Veicot izpēti, jā saglabā atvērts skatījums uz to, kas varētu būt svarīgs, un jāapkopo idejas un informācija pēc iespējas plašāk. Tikpat svarīgi ir nepieļaut, ka aizspriedumi, pašreizējās zināšanas vai gaidas sašaurina jūsu izpētes procesu.

Jaunākā metodoloģija izpēti padara dinamiskāku un saistošāku jauniešiem. Tā kā skenēšana parasti ir daļa no plašākas pieejas, kopienas kartēšanas procesā tā jāizmanto pastāvīgi, tādējādi kopienas karte vienmēr būs aktuāla.

Jauniešiem jāizvēlas, kuri no viņiem būs atbildīgi par mediju uzraudzību. Katram no "mediju novērotājiem" ir jāizveido paziņojumu sūtīšanas rīks (kā Google brīdinājums) par kādu kopienai aktuālu tēmu, izmantojot savas pilsētas nosaukumu un tēmu, kas viņiem rūp, piemēram - Aizpute meži). Viņi var pārbaudīt rezultātus, cik vien bieži uzskata par vajadzīgu - katru dienu, reizi nedēļā vai reizi mēnesī. Pēc tam grupai jāizvēlas, kad dalīties ar rezultātiem. Tas var būt, piemēram, reizi mēnesī. Ja mediju novērotājiem ir būtiski atjauninājumi, grupa tos saņems un attiecīgi iekļaus savā kopienas kartē.

2.5 SVID ANALĪZE

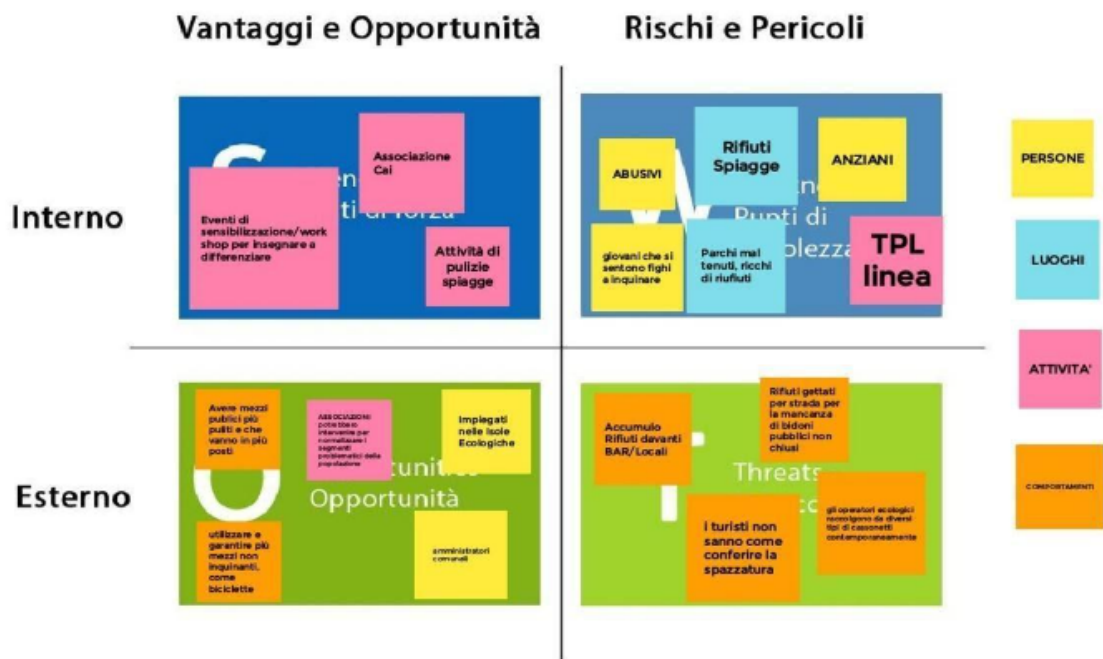
Kad pētāmā kopiena ir zināma, jauniešiem nepieciešams izpētes rīks, kas detalizēti apraksta problēmas un iespējamus risinājumus. SVID modelis, kas radies projektu un uzņēmumu stratēģiskās plānošanas kontekstā, ir ļoti daudzpusīgs un pielāgojams arī kopienas kartēšanai. Turklāt to ir viegli vizualizēt grafikā: tabulas kreisajā pusē ir redzami pozitīvie elementi - stiprās puses un iespējas. **Stiprās puses** ir visi kopienas labie vides ilgtspējas piemēri vai pierādījumi gatavībai risināt kādu problēmu. **Iespējas** reprezentē pārmaiņu procesus, kas vēl nav aktīvi kopienā, bet varētu par tādiem kļūt. Labajā pusē ir negatīvie elementi: **vājās puses** ir visas esošās un neatrisinātās vides ilgtspējas problēmas, bet **draudi** ir negatīvi pārmaiņu spēki, kas var pasliktināt situāciju. Augšējā līnija attēlo iekšējos faktoros, bet apakšējā - ārējos faktoros.

	Noderīgs (mērķa sasniegšanai)	Kaitīgs (mērķa sasniegšanai)
Iekšējā izcelsme	Stiprās puses	Vājās puses
Ārējā izcelsme	Iespējas	Draudi

Avots: <https://freesvg.org/swot-en> [own display]

Nākamais pētījuma posms ietver datu grupēšanu. Jaunieši tiek lūgti uz lapiņām uzrakstīt savāktos datus un informāciju par vides jautājumiem un tos sagrupēt: **cilvēkus** (personas vai ieinteresēto personu grupas, kas nodarbojas ar vides jautājumiem, vai iedzīvotāju grupas, kas ir vāji vai īpaši iesaistītas problēmas risināšanā), **vietas** (vietas, kur koncentrējas problēma vai potenciālais risinājums), **darbības** (organizācijas vai uzņēmumi, kuru rīcība ir labvēlīga vai kaitīga vides ilgtspējībai), **uzvedība** (labi vai slikti ieradumi). Uz katras lapiņas minēts tikai viens elements. Ir vēlams izveidot krāsu kodu, lai atšķirtu katru no šīm kategorijām. Pēc tam jaunieši šos elementus izkārtot attiecīgajos lauciņos (uz tāfeles var uzzīmēt lielu SVID tabulu) - stiprā puse, iespēja, vājā puse vai drauds. Ja jaunieši ir nolēmuši klasificēt problēmas pēc to nopietnības, viņi var novietot steidzamākās problēmas augstāk, bet mazāk nopietnās - zemāk, vai pievienot katrai līmlapiņai svarīguma novērtējumu, vai izmantot dažāda lieluma līmlapiņas u.tml.

Piemērs. Loano pašvaldības jaunieši izmantoja virtuālo tāfeli. Viņi izcēla seniorus un ārzemju tūristus (cilvēki, dzeltenas lapiņas) kā vājas kategorijas ar nepareizas rīcības draudiem; ekoloģijas jomas un pašvaldības administrācijas pārstāvjus (dzeltenas lapiņas) kā kategorijas, kuru rīcība vides jomā var būt labvēlīgāka un ar lielāku ietekmi uz sabiedrību. Citas iesaistītās puses un to iespējamās iniciatīvas (rozā lapiņas) ir iekļautas jau esošajās stiprajās pusēs un iespējās: pludmales sakopšanas dienas vai izpratnes veicināšanas pasākumi, vismaz viena biedrība, kas jau ir veikusi līdzīgas aktivitātes. u.tml. Jaunieši nepievērsa uzmanību sarežģītības skalai, bet piemēra dēļ, teiksim, ka lodziņu lielums varēja atspoguļot problēmas "lielumu". Galu galā viņu analīze izskatījās šādi:

AVOTS: YEPP ITALIA [SAVS DISPLEJS]

Tiešsaistē

Pēdējais solis, lai SVID izpēti pārvērstu kopienas kartē, ir tās ievietošana tiešsaistes formātā, kas ir viegli lietojams, koplietojams un laika gaitā atjaunināms. Tajā tiek izmantoti vienkārši un atpazīstami vizuāli elementi (piem., Miro). Šīs rokasgrāmatas 2. daļā ir aprakstīts, kā izmantot Miro kā kopienas kartēšanas rīku.

3. KOPIENAS MOBILIZĀCIJAS UZDEVUMI

Turpmākajā sadaļā ir atlasīti dažādi uzdevumi, kurus var izmēģināt un īstenot vietējā līmenī, sākot ar tādiem, kur nepieciešami pavisam nedaudz resursi, līdz sarežģītākiem.

Lai nodrošinātu to, ka mācību vadītāji un dalībnieki tiek pienācīgi sagatavoti, katrs uzdevums ir noformēts tabulā, kur minēti arī gaidāmie rezultāti, uzdevuma posmi un metodes ieinteresēto personu iesaistīšanai. Tie var būt attiecīgās teritorijas iedzīvotāji, NVO pārstāvji, uzņēmēji, skolas, politikas veidotāji vai citas lēmumu pieņemšanas procesos iesaistītas personas. Katrā tabulā ir minētas jauniešu iesaistīšanas metodes, nepieciešamie materiāli un dažādi padomi vadītājam. Tā ir noderīga informācija, kā sākt un pabeigt nodarbību, kādus refleksijas jautājumus uzdot un kādus starpkultūru/ sociālos/ politiskos kopienas jautājumus vēl varētu apsvērt.

3.1 UZDEVUMI, KAS PATĒRĒ VISMĀZĀK RESURSU

GRUPU APVIENOŠANA KOPIĢAI DARBĪBAI	
Formāts	Diskusija/sapulce/apkārtnes iedzīvotāju tikšanās
Tips	Jaukts (klātienē un tiešsaistē)
Gaidāmais rezultāts	Dažādu sabiedrības grupu kopā darbošanās, lai sasniegtu kopīgus mērķus, piemēram, aizliegtu jaunu Krško atomelektrostacijas reaktoru (Horvātija) Izstrādāta stratēģija un plāns sabiedriskiem pasākumiem, lai dažādas grupas varētu darboties kopā
Aktivitātes posmi	Pētniecība, lauka darbs, materiālu vākšana, rakstīšana
Metodes ieinteresēto personu iesaistīšanai	<ul style="list-style-type: none"> • Interviju, videoklipu un tekstu publicēšana raidierakstā • Sabiedrības informēšana par delikātiem jautājumiem sociālajos tīklos un mājas lapās • Grupu pulcēšanās organizēšana • Darbības, kas balstītas uz kritisku un humoristisku problēmu interpretāciju
Metodes jauniešu iesaistīšanai	<ul style="list-style-type: none"> • Publiskas sarunas un paneļdiskusijas vidusskolās un universitātēs • Aģitācija festivālos (elektroniskās mūzikas utml.)
Kas ir vajadzīgs?	Printeris, papīri, lentes, skaļruņi un mikrofons, raidītājs, telpas iekārtojums
Padomi vadītājiem	Svarīgākais elements ir tas, ka pasniedzēji ir vienlīdzīgi ar jauniešiem, bez hierarhijas. Svarīgi izmantot jaunās paaudzes valodu un simbolus: aktīvas brīvdienu dabā, riteņbraukšana, elektroniskā mūzika, tiešā demokrātija, dzimumu mainība, sociālie mediji kā saziņas un radošuma instrumenti.

IDEJU APSPRIEŠANA UN FIKSĒŠANA

Galvenais uzdevuma mērķis ir apkopot idejas un pieredzi par vides jautājumiem un apspriest tās mazākās grupās un pēcāk visiem kopā. Lai sniegtu plašāku informāciju par dažādiem vides procesiem, ieteicams iesaistīt dabaszinību skolotājs.

Formāts	Diskusija/sapulce/vietējo tikšanās
Tips	Klātienē (2 stundas)
Gaidāmais rezultāts	Visu viedokļu un pieredžu apspriešana, lai spētu paskatīties uz situāciju no citas perspektīvas un ieraudzīt iespējamus risinājumus.
Aktivitātes posmi	<p>Pirms aktivitātes: Sociālo mediju komunikācijas plāna izveide, lai informētu cilvēkus par gaidāmo publisko tikšanos (plakāti, video un ielūgumi);</p> <p>Aktivitātes laikā:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Iesildīšanās • Ievads par pasākumu - mērķis un uzdevumi • Dalībnieku sadalīšana mazās grupās • Dalībnieki apspriež dažādas sabiedrības grupas. Viņi runā par nepieciešamajiem uzlabojumiem, problēmām un labajiem piemēriem. • Kopīga diskusija par grupu izvirzītajām galvenajām problēmām. • Dalībnieki izveido kopīgu noskaņu dēli par galvenajām idejām/problēmām. • Izvērtēšana
Metodes ieinteresēto personu iesaistīšanai	Lai iesaistītu ieinteresētās personas kartēšanas procesā, vietējo skolu dabaszinātņu un ķīmijas skolotāji aicināti pastāstīt par dažādiem dabā notiekošajiem procesiem.
Metodes jauniešu iesaistīšanai	Lai jauniešus iesaistītu kartēšanā, viņi ir aicināti piedalīties diskusijā, kurā viņiem būs iespēja izteikties par to, ko viņi vēlas mainīt savā kopienā.
Kas ir vajadzīgs	Noskaņu tāfeles materiāli: papīrs, marķieri, līme, šķēres, attēli, avīzes, žurnāli utt.
Padomi vadītājiem	<ul style="list-style-type: none"> • Nodarbības vadītājam ir jāmudina veidot diskusijas par vides jautājumiem savā kopienā. • Nodarbības vadītājam jāmudina dalībnieki paskatīties uz situācijām no cita skatpunkta, lai sāktu diskusiju. • Ja vadītājs pamana, ka dalībnieki nav pietiekami aktīvi, var ierosināt kādu iekustinātāju (energizer). • Noslēgumā nodarbības vadītājs ierosina dalībniekiem izvērtēt savu darbu un šīs aktivitātes ieguvumus.

IERAUDZĪT LABO	
Formāts	Diskusija/sapulce/apkaimes iedzīvotāju tikšanās, kopienas sapulce, brīva telpa izpaušmei, brīvdabas izstāde
Tips	Jaukts
Gaidāmais rezultāts	Izveidota vietēja iniciatīva, kuras mērķis ir pozitīvā veidā veicināt izpratni par kādu konkrētu pilsētas problēmu. Piemērs: Zagrebā tā būtu izpratnes veicināšana par strautiem un pilsētas ūdens bagātību un tās izmantošanu.
Aktivitātes posmi	Pētniecība, lauka darbs, materiālu vākšana, projekta pamatposmu veidošana, rīcība (konkurss par labāko mākslas darbu par tēmu, izstāde/ darbu demonstrēšana, publiska saruna).
Metodes ieinteresēto personu iesaistīšanai	<ul style="list-style-type: none"> • Interviju, video un tekstu publicēšana sociālajos tīklos, petīciju parakstīšana un to nosūtīšana ieinteresētajām pusēm. • Publiskas sarunas par attiecīgām tēmām (piemēram, par Zagrebas strautu bagātību).
Metodes jauniešu iesaistīšanai	<ul style="list-style-type: none"> • Publiskas sarunas un paneļdiskusijas vidusskolās un universitātēs • Aģitācija (elektroniskās mūzikas) festivālos • Komunikācija sociālajos tīklos (īpaši Instagram un TikTok). • Konkurss ar balvu par labāko video/ īsstāstu/ komiksu/ grāmatu/ gleznu/ kolāžu. Labākajiem tiek piešķirta simboliska balva.
Kas ir vajadzīgs?	Klēpjdators, printeris, skaļruņi un mikrofons, projektors, ekrāns, simboliskas balvas (bez iepakjuma ziepes un kosmētika, daudzkreiz lietojamas ūdens pudeles, auduma somas u.tml.)
Padomi vadītājiem	<p>Ir svarīgi, lai aktivitātes vadītāji šo jautājumu padarītu saistošu sabiedrībai, tai skaitā jauniešiem. Viņiem jāuzsver kaut kas pozitīvs, ar ko kopienai vajadzētu lepoties un kas padara to stiprāku.</p> <p>Zagrebas strautu piemērā būtu jāuzsver Zagrebas ūdeņu bagātība un mūsu spēja tos aizsargāt, nevis dusmas un negatīvā attieksme pret ieinteresētajām pusēm un tiem, kas atstāj negatīvu ietekmi uz upēm - tas ir tikai otrais solis pēc kopienas stiprināšanas.</p>

KOPĀ PRET PLASTMASU	
Formāts	Diskusija/sapulce/apkaimes iedzīvotāju tikšanās, brīva telpa izpaušmei
Tips	Klātienē
Gaidāmais rezultāts	<ul style="list-style-type: none"> • Dažādu kopienu grupu izzināšana, lai aizliegtu vienreizlietojamo plastmasu. • Tiek apkopotas dažādu grupu publiskās darbības stratēģijas. • Tīklojoties visām ieinteresētajām grupām, tiek izveidots kopīgs rīcības plāns. • Zināšanu krātuve, kas pieejama ikvienam.
Aktivitātes posmi	Pētniecība, materiālu vākšana, jautājumu rakstīšana viktorīnai par vienreizlietojamo plastmasu, filmu izpēte, pieteikumu nosūtīšana viktorīnai, viktorīna, filmu demonstrēšana, publiska tēmas apspriešana.
Metodes ieinteresēto personu iesaistīšanai	<ul style="list-style-type: none"> • Interviju, video un tekstu publicēšana sociālajos tīklos.. • Sociālo tīklu un mājas lapu izmantošana, lai informētu kopienas par vienreizlietojamās plastmasas tēmu. • Publiskas diskusijas par šo problēmu, ņemot vērā, ka tā skar cilvēku populāciju. • Ieinteresēto personu uzaicināšana uz publiskām sarunām. • Petīciju parakstīšana.
Metodes jauniešu iesaistīšanai	<ul style="list-style-type: none"> • Aicina jauniešus piedalīties viktorīnā, filmas seansā un publiskā sarunā. • Ar aģitācijas festivālos (vēlams, lai šie pasākumi notiktu vairākos festivālos).
Kas ir vajadzīgs?	Printeris, papīri, lentes, skaļruņi un mikrofons, prožektors, projektors un ekrāns, balvas viktorīnas uzvarētājiem.
Padomi vadītājiem	<p>Ir svarīgi izvēlēties filmas, kas parāda, ka jaunieši rīkojas un ka viņi patiešām var kaut ko mainīt. Lai iedvesmotu jauniešus, ir jāizvēlas filma, kurā uzsvēta kopienas loma un spēks, kas mazinātu negatīvas domas un bezcerības sajūtu. Ir patiešām svarīgi jauniešus informēt un parādīt arī pozitīvos aspektus tajā, kā mazas kopienas patiešām kaut ko maina.</p> <p>Piemērs: "Blue heart" stāsta par mazām kopienām, kas glābj upes Balkānos, kurām draudēja ekspluatācija un izzušana.</p>

VEIDO SADARBĪBAS !

Formāts	Diskusija/sapulce/apkaimes iedzīvotāju tikšanās, brīva telpa izpausmei
Tips	Klātienē
Gaidāmais rezultāts	<ul style="list-style-type: none"> • Ap iniciatīvu tiek veidota ieinteresēto personu kopiena. • Galvenie vides jautājumi pašvaldībā ir kartēti no ieinteresēto pušu viedokļa.
Aktivitātes posmi	<p>A) Rīcības grupa izstrādā tiešsaistes un papīra anketu (līdzīgu), kurā uzdoti šādi jautājumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kādas ir galvenās vides problēmas pašvaldībā? • nosauciet konkrētas vietas, kurās varētu būt nepieciešama iejaukšanās (jāmin atrašanās vieta). • Kādus pasākumus situācijas uzlabošanai pašvaldībā jūs vēlētos redzēt? <p>B) Rīcības grupa izstrādā īpašu nozīmīti (uzlīmi) pēc TripAdvisor un citu līdzīgu pakalpojumu parauga. Uz nozīmītes norāda saistību ar vietējās vides aizsardzību un QR kodu, kas nosūta dalībnieku uz iniciatīvas tīmekļa vietni, kurā detalizēti izskaidrota iniciatīva un norādīti visi partneri.</p> <p>C) Pamatojoties uz iepriekš veiktajiem kartēšanas vingrinājumiem, iniciatīvas dalībnieki sazinās ar dažādām vietējās pašvaldības ieinteresētajām pusēm, piemēram, vietējām:</p> <ul style="list-style-type: none"> • biedrībām; • pašvaldības institūcijām; • tūrisma aģentūrām/pakalpojumu sniedzējiem (sērfošanas skolas u. c.). • restorāniem. <p>Vīspirms jaunieši uzrunā tuvākās ieinteresētās institūcijas un tās, kuras ir tieši saistītas ar iniciatīvu (organizācijas, kas atbalsta jauniešus, sporta klubi, kuros šie jaunieši aktīvi darbojas, viņu vecāku uzņēmumi, valsts iestādes utt.).</p> <p>D) Katrai ieinteresētajai personai tiek lūgts aizpildīt anketu.</p> <p>E) Pēc anketas aizpildīšanas ieinteresētajai personai būtu jāsaņem iespēja pievienoties šai iniciatīvai. Pievienošanās iniciatīvai nozīmē saistības un arī ieguvumus. Saistības:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pievienoties iniciatīvas jaunumumu saņemšanai • piekrist saņemt informāciju par gaidāmajām aktivitātēm un pasākumiem, kā arī par vides pasākumiem pašvaldībā; • saņemt iniciatīvas uzlīmi un izvietot to redzamā vietā; • ja iespējams, sekot iniciatīvas sociālajiem medijiem.

<p>Aktivitātes posmi</p>	<p>leguvumi (piemēri):</p> <ul style="list-style-type: none"> • iespējau tikt pievienotam iniciatīvas tīmekļa vietnei kā partnerim; • pozitīvs novērtējums Google Maps (par vietu, kurā norisinājusies projekta aktivitāte); • kā projekta partnerim tikt pievienotam projekta Google kartē; • atzinība no iedzīvotājiem par dalību iniciatīvā - piemēram, no jauniešiem, kuri arī kļūst par iniciatīvas dalībniekiem 3. posmā "Rekrutējiet savus cīnītājus!". <p>F) Anketas rezultāti tiek analizēti un apstrādāti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • konkrētas teritorijas, kurās nepieciešama iejaukšanās, tiek ievietotas pašvaldības vides kartē (sagatavota Google Maps, GeoCitizen, vietējā e-līdzdalības rīkā vai līdzīgos pakalpojumos); • galvenās vides problēmas ir apkopotas un aprakstītas projekta tīmekļa vietnē; • tiek analizēti anketās ierosinātie pasākumi. <p>G) Pamatojoties uz ierosinātajiem pasākumiem un pēc galveno vides problēmu analīzes, rīcības grupa ierosina pasākumu kopumu, kas veicami šajā konkrētajā gadā.</p> <p>Iniciatīvas partneri tiek informēti par rezultātiem un pasākumiem, kas tiks īstenoti, izmantojot informatīvos izdevumus.</p>
<p>Metodes ieinteresēto personu iesaistīšanai</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tiešsaistes aptauja • papīra formāta aptauja • "parakstīšanās" uz iniciatīvu • pierakstīšanās uz jaunumu saņemšanu • dažādi bonusi jaunumu abonementiem
<p>Metodes jauniešu iesaistīšanai</p>	<p>Jaunieši tiek iesaistīti kā iniciatīvas iniciatori un koordinatori visos šā procesa posmos.</p>
<p>Kas ir vajadzīgs?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • iniciatīvu uzlīmes (drukātas, skaisti noformētas) • projekta tīmekļa vietne • datu bāze, kur saglabāt iegūto informāciju. • tālruni, datori, lai pierakstītu un apkopotu datus.
<p>Padomi vadītājiem</p>	<p>Iepriekš aprakstītais process ir orientējošs - tas parāda virzienu, bet tas ir jāpielāgo, pamatojoties uz jauniešu idejām un pieaugušo atbalsta (ja šāds atbalsts ir nepieciešams). Šai darbībai ir nepieciešama iepriekšēja ieinteresēto personu kartēšana.</p>

3.2 UZDEVUMI, KAS PATĒRĒ VIDĒJU RESURSU DAUDZUMU

REKRUTĒ SAVUS CĪNĪTĀJUS!	
Formāts	Brīva telpa izpaušmei, brīvdabas izstāde
Tips	Klātiene (viena diena katrā skolā)
Gaidāmais rezultāts	<ul style="list-style-type: none"> • Jaunieši no dažādām skolām izstrādā pašvaldības vides karti un ieskicē galvenos vides jautājumus. • Viņi pievienojas iniciatīvai/ sāk atpazīt iniciatīvu.
Aktivitātes posmi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rīcības grupa izstrādā tiešsaistes aptauju, kurā: <ul style="list-style-type: none"> • noskaidro jauniešu viedokļus par vides jautājumiem pašvaldībā; • noskaidro konkrētas vietas, kurās varētu būt nepieciešama iejaukšanās; • aicina nosaukt, kādus pasākumus vēlas redzēt situācijas uzlabošanai pašvaldībā. 2. Rīcības grupa izstrādā īpašu nozīmīti (piespraudi un uzlīmi) jaunajam "Kopienas izaicinātājam"(Community Challenger). 3. Jaunieši no vienas skolas rīcības grupas apvieno spēkus, lai īstenotu skolas kartēšanas uzdevumu. 4. Kopā viņi izstrādā "Community Challengers" plakātu (ar QR kodu, kas nosūta uz anketu) un stendu, kas tiek izstādīts skolā. 5. Starpbrižos stends tiek izvietots skolas gaitenā. Rīcības grupas skolēnu vidū izplata informāciju par iniciatīvu un aicina jauniešus pievienoties. Kā to izdarīt: <ul style="list-style-type: none"> • Aizpildi aptauju, ar savu telefonu noskenējot uz plakāta redzamo QR kodu. • Uzzini par turpmākajām projekta iniciatīvām (var pievienoties rīcības grupai, piedalīties apmācībās par vides jautājumiem u.c.). • Seko projektam sociālajos medijos (vismaz vienam). • Dalies ar ziņu par iniciatīvu savos sociālajos tīklos, aicinot citus jauniešus piedalīties. Ierakstos iekļauj saiti uz anketu (pēc izvēles). • Piesakies saņemt jaunumus (nav obligāti). 6. Jaunieši, kas pievienojas iniciatīvai, saņem piespraudi (ko piespraust pie mugursomas) un uzlīmi, kas apliecina viņu dalību iniciatīvā.

<p>Aktivitātes posmi</p>	<p>7. Anketas rezultāti tiek analizēti un apstrādāti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • konkrētas teritorijas, kurās nepieciešama iejaukšanās, tiek ievietotas pašvaldības vides kartē (sagatavota Google Maps, GeoCitizen, vietējā e-līdzdalības rīkā vai līdzīgos pakalpojumos); • galvenās vides problēmas ir apkopotas un aprakstītas projekta tīmekļa vietnē; • tiek analizēti anketās ierosinātie pasākumi. <p>8. Pamatojoties uz šiem ierosinātajiem pasākumiem un pēc galveno vides problēmu analīzes, rīcības grupa ierosina pasākumu kopumu, kas jāveic šajā konkrētajā gadā.</p> <p>Jaunieši, kas atbalsta iniciatīvu, par to tiek informēti, izmantojot sociālo mediju kanālus un e-pastu. Viņi saņem arī analizētos aptaujas rezultātus.</p>
<p>Metodes ieinteresēto personu iesaistīšanai</p>	<p>Rīcības grupas jaunieši vēršas pie saviem skolotājiem, skolas darbiniekiem, lai saņemtu atļauju organizēt pasākumu skolas gaitenī vai pie skolas.</p>
<p>Metodes jauniešu iesaistīšanai</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tiešsaistes anketa; • Informācija, kas tiek izplatīta tieši viņu skolā; • Pievilcīgas piespraudes, lai viņi justos kā daļa no iniciatīvas.
<p>Kas ir vajadzīgs?</p>	<p>Papīrs un marķieri plakāta sagatavošanai, izdrukāts QR kods, tiešsaistes anketa, kartona kārbas un informācijas stends (galds).</p>
<p>Padomi vadītājiem</p>	<p>Ļaujiet rīcības grupai pašai lemt par aptaujas saturu un procesu, lai iesaistītu citus jauniešus kopienas kartēšanā. Viņiem varētu būt vislabākās, piemērotākās idejas.</p> <p>Iespējams, iniciatīvu atbalstošajiem jauniešiem jāizveido sociālo mediju kanāls, piemēram, Discord vai pilsētas e-līdzdalības rīkā, kur jaunieši var reaģēt un apmainīties ar informāciju par iniciatīvu.</p>

KOPIENAS AKTIVIZĒŠANA PUBLISKU PASĀKUMU LAIKĀ

Formāts	Festivāls
Tips	Klātiene
Gaidāmais rezultāts	No kopienas iegūti fakti un skaitļi
Aktivitātes posmi	<p>Vietējie jaunieši organizē festivālu vai piedalās jau notiekošā festivālā. Ja pasākumam ir ekoloģiski sociāla tēma, var prognozēt lielāku dalībnieku atsaucību; vai arī, ja tiek gaidīts slavens viesis, kurš ir izglītots par attiecīgo tēmu.</p> <p>Jaunieši veic intervijas par vides ilgtspējas tēmu pasākuma laikā, tam atvēlētā vietā vai pārvietojoties starp dalībniekiem. Lai jauniešus varētu atpazīt kā intervētājus ieteicams izvēlēties identificējošus izskata elementus, piemēram, visiem vienādi T-krekli ar savas organizācijas logotipu.</p> <p>Jautājumi varētu būt šādi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vai jūs interesē vides ilgtspējas tēma? • Vai, jūsuprāt, jūsu kopiena dara pietiekami daudz šajā jautājumā? • Kāds ir vides ilgtspējas jautājums, par kuru jūs vienmēr domājat un kurš, jūsuprāt, netiek pietiekami apskatīts? • Kāds, jūsuprāt, ir labs vides ilgtspējas politikas piemērs?
Metodes ieinteresēto personu iesaistīšanai	<p>Par laimi, šādā pasākumā ir viegli satikt ieinteresētās personas, jo īpaši vietējos politikas veidotājus un citas apvienības, kas nodarbojas ar šo jautājumu.</p> <p>Vispirms viņus var iesaistīt kā dalībniekus datu vākšanā tāpat kā visi pārējie. Pēc tam šos cilvēkus var satikt vēlreiz, kad viņi atnes savāktos datus.</p>
Metodes jauniešu iesaistīšanai	<p>Jauniešiem ir viegli iesaistīties, ja viņus uzrunā vienaudzis. Turklāt mazās kopienās jauniešiem ir viegli satikt paziņas no skolas, un šī pazišanās atvieglo sadarbību.</p>
Kas ir vajadzīgs?	Pildspalva, papīrs, planšetdators katram intervētājam, "uniformas".
Padomi vadītājiem	Ja iespējams, datus vieglāk ievākt tiešsaistes anketās, izmantojot planšetdatorus.

KOPIENAS AKTIVIZĒŠANA PUBLISKU PASĀKUMU LAIKĀ II

Formāts	Brīvdabas izstāde
Tips	Klātiene
Gaidāmais rezultāts	<ul style="list-style-type: none"> • No kopienas iegūti fakti un dati. • Sabiedrībā tiek apzinātas galvenās vides problēmas. • Tiek apkopota labākā prakse.
Aktivitātes posmi	<p><i>Itālijas piemērs: 2021. gada vasarā Loano pašvaldības policija veiksmīgi eksperimentēja ar kopienas aktivizēšanas metodi, lai risinātu jautājumus, kas saistīti ar drošību un cīņu ar alkohola un narkotiku lietošanu jauniešu vidū. Jauniešu pulcēšanās vietās tika uzstādīta nojume, kurā policija gan informēja par šīm tēmām, gan vāca liecības anonīmās anketās.</i></p> <p>Šo pašu metodi ar nelielām izmaiņām var izmantot, lai aktivizētu sabiedrību vides ilgtspējības jautājumos. Lai īstenotu šo pasākumu, ir nepieciešams:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Novietot telti publiskā vietā, vēlams, jauniešuiecienītā vietā: netālu no skolas vai parka, autobusu pieturā vai vietā, kur jaunieši parasti pulcējas pēc skolas vai vakaros. • Izlikt informatīvus materiālus, kas izskaidro jūs interesējošo tēmu un, iespējams, sniedz iedzīvotājiem informāciju par vides ilgtspēju. • Sagatavot anketas, ko piedāvāt interesentiem, kuri nejauši iet garām jūsu teltij. <p>Anketā var jautāt, kādi vides ilgtspējas jautājumi viņiem ir tuvi, kur sabiedrībā ir nepieciešama rīcība vides ilgtspējas jomā, vai viņi zina kādus labus piemērus un vai viņi vēlētos uzturēt kontaktus ar šo iniciatīvu.</p>
Metodes ieinteresēto personu iesaistīšanai	Jūs nevarat uzstādīt telti bez pašvaldības vai skolas atļaujas. Kārtojot šo atļauju, jūs jau būsiat nodibinājis kontaktu ar iestādi, kas palīdzēs jums pievērst sabiedrības uzmanību aktuālajam jautājumam. Izmantojiet to, lai iesniegtu šai iestādei savas veiktās izpētes rezultātus.
Metodes jauniešu iesaistīšanai	Šī prakse ir vērsta uz jauniešu iesaistīšanu, nodrošinot savu klātbūtni tajās pilsētas daļās, kur jaunieši visvairāk apgrozās. Tomēr, lai panāktu augstāku iesaistes līmeni, ir vajadzīga sabiedrības iepriekšēja interese par šo tēmu. Tāpat arī informatīvajai teltij jāspēj piesaistīt uzmanību, jābūt gataviem pirmajiem uzsākt sarunu.
Kas ir vajadzīgs?	Telts, informatīvie plakāti, skrejlapas, pildspalvas, papīrs vai planšetdators katram intervētājam. "Uniformasi" vai kopīgi, atpazīstami apģērba elementi vai aksesuāri.

Padomi vadītājiem

- Atkārtojiet iniciatīvu vairākas reizes noteiktā laika periodā, piemēram, reizi mēnesī vasarā.
- Bezpeļņas organizācijas bieži vien nemaksā par valsts vietas aizņemšanu, tāpēc šai iniciatīvai nevajadzētu radīt izmaksas, izņemot materiālu izmaksas.
- Reklamējiet savu darbību sociālajos kanālos un preses relīzēs, lai piesaistītu uzmanību pirms un pēc aktivitātes uzsākšanas.

KOPIENAS AKTIVIZĒŠANA PUBLISKU PASĀKUMU LAIKĀ III	
Formāts	Jauniešu kluba/biedrības tikšanās
Tips	Klātienē
Gaidāmais rezultāts	Tiek prezentēti un apspriesti vides kartēšanas rezultāti
Aktivitātes posmi	<p>Publiskas vakariņas ir efektīvs veids, kā prezentēt kopienas kartēšanu, īpaši piemērots jauniešiem. Šī aktivitāte ietver jauniešu centra vai citu publisku telpu atvēršanu kopienai uz vienu vakaru, kurā tiek piedāvātas vakariņas.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izrotājiet savu telpu ar plakātiem, kuros aprakstīts kopienas kartēšanas process un tā rezultāti; • Parādiet karti taustāmā veidā vai, ja tā ir multimediju karte, sagatavojiet projektoru un lielu ekrānu, lai to prezentētu; • Piedāvājiet vieglas uzkodas, kuras var ēst stāvus; • Aiciniet auditoriju brīvi staigāt pa telpu un izlasīt plakātus, lai vairāk uzzinātu par tematu; • Ieplānojiet kādu brīdi vakariņu laikā, kurā iepazīstināsiet kopienas karti, pastāstot par to dalībniekiem. • Pēc prezentācijas atsāciet sarunu, piedāvājot uzkodas vai kūku, lai pēc kopienas kartes prezentācijas mudinātu auditoriju palikt un aprunāties vēl kādu brīdi.
Metodes ieinteresēto personu iesaistīšanai	Oficiāls uzaicinājums piedalīties vakariņās jānosūta iestāžu pārstāvjiem, iniciatīvas finansētājiem, kā arī uzņēmējiem vai citām organizācijām, kas ir ieinteresētas šajā jautājumā. Pēc oficiālā ielūguma būtu jāseko neformālam kontaktam, piemēram, telefona zvanam.
Metodes jauniešu iesaistīšanai	Ir skaidrs, ka ēdiens vienmēr piesaista. Turklāt, ja jūs uzaicināsiet jauniešus apmeklēt kādu pasākumu, piemēram, klimata pārmaiņu konferenci, viņus no dalības var atturēt pasākuma pārlietu lielais formālisms, tas, ka viņiem pārāk ilgi jāsež un jāklausa kā skolā utt. Savukārt ideja par vakariņām ir daudz neformālāka un ļauj piedalīties brīvāk.
Kas ir vajadzīgs?	Liela, atvērta norises vieta, ēdiens, bufetes galds, galda piederumi, informatīvie plakāti, jūsu kopienas karte vai tehniskie līdzekļi, lai to parādītu.
Padomi vadītājiem	Šādam pasākumam ir jāgatavo pietiekami liela pasākuma vieta un jāgatavo pietiekams ēdiena daudzums. Lai nodrošinātu apmeklētību, var būt noderīga rezervācija, taču, pēc pieredzes, vienmēr ir cilvēki, kas ierodas pēdējā brīdī bez iepriekšēja brīdinājuma. Ja baidāties, ka daļa no jūsu sarūpētā tiks izniekots, brīdiniet kādu biedrību, kas izplata pārtiku trūcīgajiem, lai tā nāk un paņem ēdiena atlikumus. Ja varat, organizējiet pasākumu bezmaksas. Ja jums ir jāiekasē ieejas maksa, izvēlieties to pēc iespējas zemāku, lai neatbaidītu jauniešus. Jāatceras, ka jūs vienmēr varat meklēt arī sponsorus maltītei un telpu īrei.

PAMANI UN PIEFIKSĒ

Pasākuma galvenā ideja ir apkopot informāciju par vides problēmām, ko jaunieši ir pamanījuši savā kopienā. Pasākums notiek divos posmos. Pirmais posms – vides objekts, kurā ikvienam ir iespēja pierakstīt savas idejas un pieredzi uz baltās tāfeles. Otrais posms notiek sociālajos medijos, kur katram cilvēkam būs iespēja pierakstīt savas idejas un pieredzi JamBoard rīkā, kas tiks publicēts dažādās sociālo mediju platformās.

Formāts	Brīvdabas izstāde, interneta vietne
Tips	Jaukts (viena nedēļa)
Gaidāmais rezultāts	Apkopoti fakti no plašākas auditorijas (dažādās vecuma grupas un atrašanās vietas). Iegūta informācija par situāciju visās kopienas teritorijās. Tā ir iespēja ļaut vietējiem iedzīvotājiem anonīmi izteikties par situāciju.
Aktivitātes posmi	<ul style="list-style-type: none"> • Izveidojiet vides objektu - tāfeli ar informatīviem materiāliem, kas palīdzētu cilvēkiem apzināties situāciju. • Novietojiet to pilsētvidē, kuru apmeklē daudz vietējo iedzīvotāju, piemēram, pilsētas centrā, tirdzniecības centrā, jauniešu mājas pagalmā utt. • Aiciniet cilvēkus izteikt savu viedokli un pastāstīt savu pieredzi par to, ko viņi ir pamanījuši savā kopienā. • Vides objekts ir pieejams vienu dienu. No nākamās dienas līdz nedēļas beigām cilvēkiem ir pieejama interneta vietne, kur jebkurā laikā var izteikt savas domas un pieredzi. • Pēc šīs nedēļas visa informācija tiek apkopota un analizēta.
Metodes ieinteresēto personu iesaistīšanai	Nav īpašu metožu, kā iesaistīt ieinteresētās puses un jauniešus šajā kartēšanas pasākumā, jo tas būs ikvienam pieejams vides objekts. Tā kā šai aktivitātei ir divas daļas, nepieciešams mudināt cilvēkus dalīties ar informāciju par šo iespēju.
Kas vajadzīgs?	Balta tāfele, marķieri, pildspalvas, izdrukas materiāli, papīrs
Padomi vadītājiem	Aktivitātei nav nepieciešami instruktori, bet gan aktīva un stratēģiska komunikācija sociālajos medijos, lai informētu pēc iespējas vairāk vietējo iedzīvotāju. Aktivitātes vadītājiem ir jārēķinās ar to, ka vienmēr atradīsies sabiedrības daļa, kas atteiksies piedalīties vai arī paudīs neloģisku viedokli, kas nav saistīts ar šo tēmu.

3.3 UZDEVUMI, KAS PATĒRĒ VISVAIRĀK RESURSU

COMMUNITY CHALLENGERS ASAMBLEJA!	
Formāts	Struktūru veidošana
Tips	Jaukts
Gaidāmais rezultāts	<ul style="list-style-type: none"> • Aktīvu jauniešu struktūra/grupa darbojas kopā ar pieaugušajiem, kuri atbalsta vides pārmaiņu iniciatīvu un kuriem ir reāla ietekme attiecīgajos jautājumos. • Pieaugušie kļūst par mentoriem, padomdevējiem un iniciatīvas popularizētājiem citu pieaugušo vidū.
Aktivitātes posmi	<p>Pirmais solis ir mobilizēt jauniešus un izveidot 5-10 jauniešu grupu, kas vēlētos uzņemt projekta vadību. Lai sasniegtu šo mērķi, koordinators:</p> <p>1) Izstrādā darbības plānu ar galvenajiem sasniedzamajiem atskaites punktiem (piemēram, struktūru/grupu veidošana, stratēģijas izveide, partnerību veidošana, kopienas kartēšana, pārmaiņu īstenošana un uzturēšana). Jaunieši ir spēles noteicēji, vietējie supervaroņi, kas veicina pārmaiņas savā vietējā kopienā.</p> <p>2) Izplata "Community Challengers" rīcības grupas ideju vietās, kur jaunieši ir aktīvi (vietējie jaunie vides aktivisti un klimata protestētāji, NVO, kas iesaistītas vides pasākumos, kopienas tiešsaistes e-līdzdalības platformā, skolās, universitātē, vietējos jauniešu klubos).</p> <p>Organizē divu dienu pasākumu jauniešiem, kuri ir ieinteresēti piedalīties un/vai vadīt iniciatīvas (piemēram, divas sestdienas pēc kārtas). Pirmā aktivitāte ilgst vismaz vienu dienu, lai izskaidrotu iniciatīvas ideju, iepazīstinātu un apspriestu iespējamās lomas, izstrādātu sasniedzamos mērķus projektā, kā arī taisītu prāta vētru par attiecīgo vides tēmu. Izveido tiešsaistes sadarbības un saziņas kanālu (piemēram, Basecamp, Discord, tiešsaistes e-līdzdalības platforma). Otrajā aktivitātē izvēlas iniciatīvas grupu (5-10 jaunieši, kuri vadīs iniciatīvu un kļūs par daļu no lēmēj institūcijas), izveido ieinteresēto personu karti, apzina potenciālos pieaugušos, kuri varētu vēlēties pievienoties iniciatīvai, kā arī izstrādā noteikumus un projekta rīcības plānu.</p>
Metodes ieinteresēto personu iesaistīšanai	<ul style="list-style-type: none"> • Jaunieši piefiksē dažādas tēmā iesaistītās personas, izmantojot ieinteresēto personu kartēšanas rīku. • Šīs personas tiks uzaicinātas pievienoties grupai kā mentori, padomdevēji.

Metodes ieinteresēto personu iesaistīšanai	<p>Šiem pieaugušajiem vajadzētu būt pārstāvjiem no dažādām institūcijām, piemēram, no skolas, universitātes, vietējās padomes, pašvaldības, vietējiem uzņēmumiem, tūrisma aģentūrām, vietējiem jaunatnes centriem vai vides institūcijām.</p>
Metodes jauniešu iesaistīšanai	<p>"Community Challengers" rīcības grupas iniciatīva tiek izplatīta vietās, kur aktīvi darbojas jaunieši, tostarp:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vietējie jaunie līderi; • vietējie jaunie vides aktivisti un klimata protestētāji; • vietējās NVO, kas iesaistītas vides aizsardzības pasākumos; • vietējās NVO, kas iesaistītas vides pasākumos kopienas tiešsaistes e-līdzdalības platformā; • skolās, universitātēs, vietējos jauniešu klubos.
Kas ir vajadzīgs?	<p>Klēpjdators ar interneta pieslēgumu, papīrs, telpa 2 dienu nodarbībām (telpa ~20 personām, ar TV vai projektoru, tāfeli, papīru, pildspalvām).</p>
Padomi vadītājiem	<p>Būtu lietderīgi izveidot tiešsaistes izplatīšanas kanālus vēl pirms struktūras izveides. TikTok, Instagram, Facebook - atkarībā no tā, kur jaunieši ir aktīvi. Informējot jauniešus par iniciatīvu, izmanto kopīgu mirkļbirku jeb hashtagu.</p> <p>Ja iespējams, jau no paša sākuma jāierobežo papīra un vienreizlietojamu produktu izmantošana.</p>

VIDES MĀCĪBAS PROGRAMMA SKOLĀ

Aktivitātes galvenā ideja ir izveidot aktivitāšu programmu, ko varētu integrēt skolās. Šajā programmā būs dažādas aktivitātes, kas saistītas ar vides jautājumiem un to aktualitāti sabiedrībā. Katram dalībniekam ir iespēja pētīt dažādus vides jautājumus un to rezonansi sabiedrībā. Dalībnieku grupas tiek veidotas klasēs.

Formāts	Mācību programma
Tips	Klātienē (40 minūtes)
Gaidāmais rezultāts	Jaunieši mudināti paraudzīties uz situāciju savā kopienā un runāt par tām lietām, kas viņiem ir vissvarīgākās.
Aktivitātes posmi	<p>Pirms aktivitātes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ar vides tēmām saistītas programmas izveide, kas tiks integrēta kopējā skolas programmā. Visu aktivitāšu, materiālu, iekustinātāju utt. apkopošana • Aktivitātes tiek organizētas divos posmos, katrs ir 40 minūtes garš. • Apziniet grupas (skolēni vecumā no 13 līdz 19 gadiem) un izveidojiet nodarbības plānu. • Grupas tiek komplektētas klašu ietvaros. <p>1. posma aktivitātes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ievads par pasākumu - mērķis un uzdevumi; • Diskusija par situāciju kopienā; • Kartēšanas aktivitāte, kurā dalībnieki var atzīmēt iespējas un izaicinājumus. <p>2. posma aktivitātes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Visas iesaistītās grupas tiek kopā un izveido vienu kopīgu karti; • Izvērtēšana.
Metodes ieinteresēto personu iesaistīšanai	Ieteicams aktivitātē iesaistīt skolotājus, kas skolēniem nodrošinās neparastāku mācīšanas veidu
Metodes jauniešu iesaistīšanai	Lai jauniešus iesaistītu kartēšanā, var stāstīt par iespēju mācīties radošākā veidā un par iespēju uzzināt vairāk par savu kopienu.
Kas ir vajadzīgs?	Papīrs, piespraudes, drukāta pilsētas karte katrai grupai (A4 formātā), drukātā pilsētas karte kopīgam darbam (A3 formātā).

Padomi vadītājiem

- Procesa vadītājs ir skolotājs
- Skolotājs mudina skolēnus domāt kritiski un skatīties uz lietām no dažādiem skatu punktiem.
- Skolotājs iesaista visus dalībniekus, dodot viņiem konkrētus uzdevumi.
- Vīzijas veidošanas vingrinājums: karti var papildināt ar attēliem, grafikām, video, interaktīvām funkcijām un jaunām ar vidi saistītām metodēm.

"SUPERNATURAL" FESTIVĀLS

Festivāls "Supernatural" ir pasākums, kas veltīts Starptautiskajai Zemes dienai.

"Supernatural" festivāli var pulcēt dažādas vides NVO, akadēmiskās iestādes, uzņēmumus, slavenības un plašsaziņas medijus. Festivāla programmā ir mūzika, ekoloģiskais tirdziņš, ar vides jautājumiem saistītas darbnīcas un debates. Festivāla koncepcija ir: izglītība un izklaide. "Supernatural" festivāls var kļūt par galveno aktīvisma platformu, kurā cilvēki pulcējas kāda konkrēta mērķa vārdā. Katru gadu festivāls seko konkrētai tēmai, un šī tēma tiek pētīta kampaņās un darbnīcās.

Piemērs: Belgradā, Serbijā, kopš 2007. gada "Supernatural" festivālā tiek apspriestas tādas tēmas kā zaļā arhitektūra, otrreizējā pārstrāde, bioloģiskā lauksaimniecība, bioloģiskā daudzveidība. 2022. gadā festivāls pievērsās bitēm un bitēm draudzīgiem augiem. Festivāls kļūst par aktīvisma platformu, lai veicinātu bišu labklājību un pilsētu bioloģisko daudzveidību. Festivālā izstrādātais kopienas kartēšanas dokuments ir piemērs tam, kā mobilizēt sabiedrību par bišu un pilsētas bioloģiskās daudzveidības tēmu.

Formāts	Festivāls
Tips	Jaukts
Gaidāmais rezultāts	<ul style="list-style-type: none"> • Reģiona iedzīvotāji motivēti iesaistīties bišu labklājības veicināšanā. • Izmantojot pilsoniskās zinātnes metodes, tiek vākti fakti un skaitļi par teritorijā novērojamo bioloģisko daudzveidību. • Festivālā tiek prezentēta un apspriesta vides karte.
Aktivitātes posmi	<ul style="list-style-type: none"> • Kampaņas, kas aicina iedzīvotājus piedalīties pētniecības projektā izstrādāšana un uzsākšana • Datu un attēlu apkopošana. • Datu prezentēšana festivālā.
Metodes ieinteresēto personu iesaistīšanai	<p>Festivāls "Supernatural" ir vieta, kur pulcējas dažādi iedzīvotāji, NVO, uzņēmumi, skolu un politikas veidotāji. Tiek izvēlētas vietējās skolas, kuras arī aicina piedalīties darbnīcās. Festivāla laikā visas minētās institūcijas piedalās programmā.</p> <p>Piemērs: NVO: vietējā NVO, kas darbojas bišu labā, organizē seminārus par bitēm. Tiek organizētas arī lekcijas un debates. Pirms pasākuma vietējā NVO, izmantojot savus sociālos tīklus, popularizē festivālu, daloties ar informāciju par bišu labturību, tādējādi radot interesi iedzīvotāju vidū.</p>

<p>Metodes ieinteresēto personu iesaistīšanai</p>	<p>Uzņēmējdarbība: uzņēmumi, kas piedalās festivālā, ir tā partneri un sponsori. Tie popularizē savus produktus vai pakalpojumus, īstenojot korporatīvās sociālās atbildības projektus.</p> <p>Vietējie politikas veidotāji: tā kā festivāls ir vērsts uz bioloģisko daudzveidību pilsētās, tiek aicināti piedalīties arī vietējās pašvaldības pārstāvji, lai apspriestu turpmākās aktivitātes, kas saistītas ar pilsētas zaļo zonu palielināšanu. Pilsētas projektos aicina iekļaut iniciatīvu par bitēm draudzīgu augu stādīšanu. Festivāls kalpo kā platforma šo mērķu īstenošanai.</p> <p>Skolas: tiek kartētas visa rajona skolas, un tās savukārt tiek aicinātas kartēt reģiona bioloģisko daudzveidību. Rezultāti tiek prezentēti festivālā.</p> <p>Pilsoņi: festivāla kampaņas ietvaros iedzīvotāji tiek aicināti piedalīties pētniecības projektā: viņi tiek aicināti kartēt pilsētas teritorijas bioloģisko daudzveidību, vākt datus un prezentēt tos festivālā.</p> <p>Sīkaks pētniecības metodes skaidrojums: Ar festivāla kampaņas palīdzību, izmantojot sociālos tīklus, iedzīvotāji aicināti piedalīties pētnieciskā projektā par bioloģiskās daudzveidības kartēšanu vietējā teritorijā. Festivālam izveidota īpaša sociālo tīklu lapa, un iedzīvotāji aicināti fotografēt bites, kukaiņus un augus savas dzīvesvietas apkārtnē. Šī ir interaktīva grupa, kurā cilvēki diskutē par savu personisko pieredzi, uzdod jautājumus, publicē fotogrāfijas, komentē utt.</p> <p>Mērķis ir iesaistīt vietējo sabiedrību, lai tā labāk apzinātos bioloģisko daudzveidību attiecīgajā teritorijā, lai uzzinātu par tās vērtībām un veicinātu izpratni un nepieciešamību to aizsargāt. Savāktās fotogrāfijas, kas augšupielādētas lapā, tiks izstādītas festivālā.</p> <p>Sociālā tīkla grupā darbojas biologu komanda, kas ir atbildīga par lapas uzturēšanu un saziņu ar iedzīvotājiem.</p> <p><i>Piemērs: Kāds iedzīvotājs nofotografē biti un ziedus, ievieto to lapā, un cilvēki apspriež redzēto. Biologs sniedz sīkāku informāciju par fotoattēlu.</i> <i>Pirms festivāla tiek plānota uzņemto attēlu fotoizstāde, un festivāla laikā cilvēki var uzzināt vairāk par šīs teritorijas bioloģisko daudzveidību.</i></p>
<p>Metodes jauniešu iesaistīšanai</p>	<p>“Supernatural” festivāla mērķgrupa ir jaunieši. Jauniešus piesaista mūzika un festivālā viņi tiek iesaistīti dažādās izglītojošās programmās.</p> <p>Festivāla kopējā mērķauditorija ir jaunieši vecumā no 16 līdz 25 gadiem, kā arī ģimenes ar bērniem. Festivāla kampaņa uzrunā un motivē viņus iesaistīties pētniecības projektos.</p>

Kas ir vajadzīgs?

- Vietējā festivāla norises vieta (pašvaldības atļauja), pasākuma un organizācijas komanda, skatuves, ieejas u.c. aprīkojums, sanitārās ēkas, ēdināšanas vietas, sadarbība ar vietējiem aktīvistiem, pārtikas piegādātājiem u.c.
- Iedzīvotāju uzņemto fotogrāfiju izstāde, kas tiek izdrukāta un izstādīta festivāla laikā.

PAPILDU RESURSI UN NODERĪGAS SAITES

Kopienas mobilizācija: Labākajās praksēs balstītas stratēģijas.

Jaunatnes aizstāvji, Veselības informācijas stratēģijas. Barbara Hubermane, RN, BSN, Med; Toms Klauss PhD; un Laura Deivisa, MA. 2014. Lejupielādēts 05.07.2021.

Kopienas mobilizācija un līdzdalība (PDF). Sieviešu un bērnu attīstības departaments, Orissas pašvaldība. pp. 197-205. Lejupielādēts 05.07.2021.

Vides mobilizācija Eiropā un ASV. Vingtième Siècle. Revue d'histoire Volume 113, Izdevums 1, 2012, pp.15-27. Lejupielādēts 05.07.2021.

4. OTRĀ DAĻA: DIGITĀLĀS KOPIENU KARTES TIEŠSAISTĒ

Šīs rokasgrāmatas otrajā daļā aplūkosim vienkāršu veidu, kā izveidot digitālu kopienas karti, kurā norādītas galvenās vides un klimata problēmas vietējā kopienā, kā arī galvenie dalībnieki, potenciālie partneri, resursi un šo problēmu risinājumi. Digitālās kopienas kartes veido vietējie jaunieši, ilustrējot to, kā viņi redz savu kopienu, kādas ir tās problēmas un kādas pārmaiņas viņi vēlētos redzēt. Jaunieši aktīvi strādā pie savas kartes sadarbībā ar vienaudžiem, politikas veidotājiem un citām kopienas ieinteresētajām personām un institūcijām.

5. IZVĒLĒTĀ PROGRAMMATŪRA: MIRO

MIRO ir tiešsaistes digitālā tāfele, kurai ir bezgalīgs apjoms, kas ļauj jums darīt daudz lietas - rakstīt uz tās, pievienot attēlus, līmlapiņas un daudzas citas funkcijas. Tas ir reāllaika rīks, kas ļauj skatīties, ko citi dara uz tāfeles, un viņi var redzēt, ko darāt jūs. MIRO tiek izmantots dažādiem mērķiem un palīdz vizualizēt idejas, diskusijas, piezīmes vai pat konkrētus kartēšanas uzdevumus.

Dažas no galvenajām funkcijām, piemēram, teksta lodziņi, līmlapiņas, figūras un rāmji, ir izskaidrotas MIRO platformā caur īsām, iesvesmojošām pamācībām.

Galvenais iemesls, kāpēc izvēlējamies MIRO kā rīku rokasgrāmatas karšu veidošanai ir, tas, ka to ir viegli lietot. Tas vienlaikus piedāvāj daudz iespēju rokasgrāmatas karšu izveidei un personalizēšanai. Tāpat vērīgi ir MIRO koplietošanas un sadarbības aspekti, ļaujot vairākiem cilvēkiem strādāt pie kartes vienlaicīgi.

MIRO piedāvā arī maksas pakalpojumu, kur ir vairāk funkciju un to var kopīgot ar vēl vairāk cilvēkiem. Taču mūsu vajadzībām pietiek ar MIRO bezmaksas versiju.

Vienkārši sāciet, pierakstoties bezmaksas versijai: www.miro.com!

Sākam ar taustāmu kopienas karti un situācijas izpēti

Digitālo kopienas karti varat sākt veidot no nulles tieši MIRO platformā. Tomēr ieteicams sākt ar šīs rokasgrāmatas pirmajā daļā aprakstītajiem klātienē uzdevumiem un darbībām. Tur ir atrodamas detalizēti aprakstītas šādas metodes: kopienas izveide, kopienas apraksts, aptaujas, foto safari, faktu un datu apkopošana, kopienas intervijas, fokusgrupas, sociometriskā metode, kopienas resursu kartēšana, problēmu un risinājumu koks, tirgus izpēte, vides mediju skenēšana un SVID analīze. MIRO digitālajām kopienu kartēm šīs metodes un to rezultāti var būt ļoti laba pamata datu bāze, kurā ir diskusiju punkti, identificētās vides problēmas, potenciālie resursi un partneri, kā arī daudzi citi noderīgi aspekti.

Paturiet prātā, ka kopienas kartēšanā (gan klātienē, gan tiešsaistē) liela uzmanība tiek pievērsta procesam un sadarbības aspektam, dažādajiem viedokļiem, kas kopienas locekļiem varētu būt par konkrētiem jautājumiem vai resursiem un dalībniekiem jūsu kopienā, kā arī iespējai atjaunināt un pievienot kartei jaunus elementus.

Tātad tas ir uz procesu un sadarbību orientēts rīks. Lai gan fakti un dati par jūsu kopienu un tās vides problēmām, kā arī galarezultāts - detalizēta un ilustratīva karte - ir galvenie, tai ir arī subjektīvi elementi. Tie norāda, kas kopienas locekļiem un jauniešiem ir svarīgi, ņemot vērā viņu atšķirīgos viedokļus. Piemēram, daži cilvēki uzskata, ka konkrēti sabiedrībā esošie uzņēmumi ir galveno vides problēmu cēlonis, bet citi tos uzskata par potenciāliem partneriem vai būtiskiem dalībniekiem vides problēmu risināšanā. Daži uzņēmumus uzskata par problēmu, bet citi - par potenciālu resursu risinājumam; un, iespējams, abiem ir taisnība.

6. COMMUNITY CHALLENGERS

DIGITĀLO KOPIENAS KARŠU

GALVENĀS IEZĪMES

A. Bezmaksas un viegli lietojams

MIRO bezmaksas versija ļauj lietotājiem vienkārši un brīvi izmantot šo rīku savas kopienas kartēšanai. Diemžēl MIRO ir pieejams tikai angļu valodā, toties funkcijas, kas ir ļoti viegli lietojamas, padara to lietotājiem draudzīgu.

B. Tīmeklī bāzēta, atjaunināma, koplietojama un interaktīva platforma

Vairāki lietotāji kopienas kartes var veidot vienlaicīgi, jo MIRO ir tīmekļa vietne. Kartes var viegli kopīgot tiešsaistē un atjaunināt. Projekta "Community Challengers" laikā karte tika papildināta ar jauniem elementiem, tādējādi padarot to nevis par statisku, bet dzīvu. Gan projekta laikā, gan pēc tā rodas jaunas idejas un jaunas iniciatīvas par un ap vides problēmām. Tāpēc šīs interaktīvās funkcijas ir svarīgas.

C. Neierobežotas radošās izpausmes iespējas

Katra kopiena ir atšķirīga, un katrā kopienā cilvēkiem ir atšķirīgi uzskati par (vides) jautājumiem, resursiem, iesaistītajām pusēm utt. Tapēc digitālās kopienas kartes rīks piedāvā plašas iespējas radoši izpausties. MIRO ir daudz funkciju, kas no vienas puses ļauj izveidot līdzīgu stilu visām projekta "Community Challengers" kopienas kartēm, bet no otras puses tas ļauj veidot individuālus dizainus, izmantojot plašu krāsu klāstu, formas, ikonas, emocijzīmjes, pievienot attēlus, video, teksta un komentāru lauku un daudzas citas funkcijas. Tādējādi katra digitālā kopienas karte var tikt veidota dažādos stilos un līdz ar to var atspoguļot katras grupas radošo izpausmi.

D. Uzsvars uz vides jautājumiem un risinājumiem

Kopienas karte var atspoguļot daudzus dažādus kopienas aspektus, sākot ar sociālajiem un ekonomiskajiem aspektiem un beidzot ar infrastruktūras, veselības, vides un daudziem citiem elementiem. Projektā "Community Challengers" mēs koncentrējamies uz vides un klimata jautājumiem un cenšamies parādīt, kādi ir ne tikai galvenie izaicinājumi, bet arī resursi un potenciālie partneri vai galvenie dalībnieki kopienā. Daudzas vides problēmas var būt vietēja mēroga, bet galu galā tās ir saistītas ar reģionālām, valsts vai pasaules mēroga vides problēmām. Tāpēc digitālajā kopienas kartē var tikt attēlotas vietējās problēmas, kas ir steidzamas vai svarīgas vietējai kopienai, bet tās tiek saistītas arī ar globālām problēmām vai iniciatīvām, ievietojot teksta lodziņus, saites uz organizācijām un iniciatīvām, videoklipus utt.

E. Ģeogrāfiskā un tematiskā pieeja

Daudzas vides vai klimata pārmaiņu problēmas, piemēram, gaisa piesārņojumu, pārmērīgu patēriņu, plastmasas atkritumus, skābo lietu u.c., ir grūti precīzi lokalizēt ģeogrāfiskajā kartē. Tomēr, izmantojot digitālās kopienas kartes, mēs cenšamies identificēt galvenās kopienas problēmas un cenšamies tās ievietot kartē, izmantojot vizuālus rīkus, piemēram, ikonas, fotogrāfijas, teksta lodziņus, līmlapiņas utt. Ņemot vērā iepriekš aprakstītos vides jautājumus, ir svarīgi novietot tos nevis precīzā vietā kartē, bet gan sniegt nepieciešamos skaidrojumus un vizuālus ieteikumus.

7. MIRO TEHNISKIE ASPEKTI

MIRO ir bezmaksas un pieejams ikvienam. Lai to izmantotu vienlaicīgi, katram dalībniekam ir nepieciešama digitālā ierīce (der arī viena ierīce uz 2-3 cilvēkiem). Šis rīks ir viegli pieejams mobilajās ierīcēs un klēpj datoros ar stabilu interneta savienojumu.

MIRO ir ļoti dažādi tehniskie aspekti. Lai strādātu kopīgi, visiem dalībniekiem ir nepieciešama piekļuve kopīgajai tāfeli. To var izdarīt, vai nu visiem dalībniekiem kopīgi lietojot vienu un to pašu lietotājevārdu, vai arī kopīgojot saiti un katram izveidojot savu kontu. Tāfeles "īpašniekam" (izveidotājam) jānodrošina, lai visiem būtu piekļuve rediģēšanai, nevis tikai apskatīšanai.

MIRO piedāvā dažāda stila domu kartes un tabulas, kuras var pielāgot atbilstoši vajadzībām. Kamēr cilvēki strādā vienlaicīgi, kāds var būt uzraugs jeb kurators, kuram jāsakārto līmlapiņas, emocijzīmes, komentāri un jāuzrauga savāktie ziņojumi.

Izmantojot "rāmjus", noteiktus laukus, domu kartes vai sadarbības telpu var saglabāt zem konkrētā tēmas (piemēram, "Idejas pārmaiņām"). Visu MIRO tāfeli nevar saglabāt, bet rāmjus var saglabāt kā PDF dokumentus vienā mapē, ko viegli kopīgot ar dalībniekiem. Šeit uzskaitītie tehniskie aspekti ir tikai daži no visiem pieejamajiem.

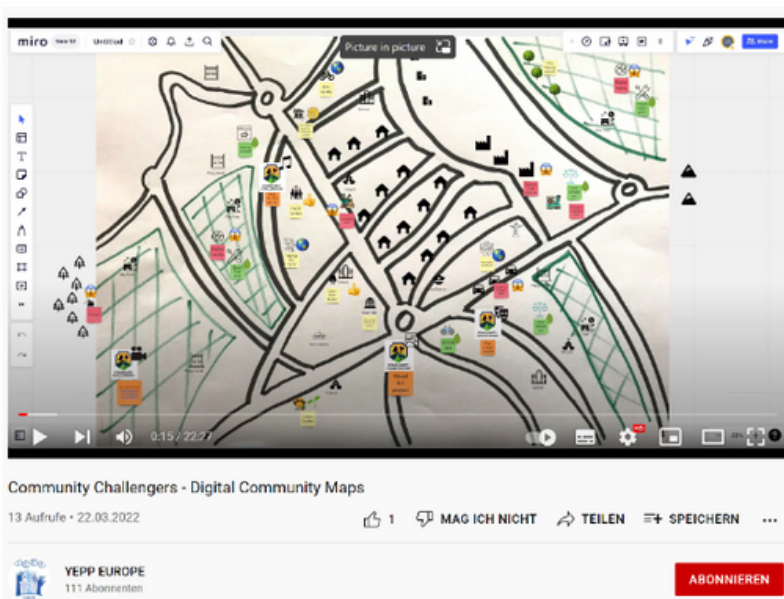
Platforma piedāvā daudz vairāk funkciju, kuras var atklāt intuitīvi un vienkārši eksperimentējot.

8. KĀ IZVEIDOT SAVU DIGITĀLO KOPIENAS KARTI MIRO PROGRAMMĀ

Katra digitālā kopienas karte ir grupas darbs, un lēmumi par to, kā vizuāli attēlot elementus kartē, ir pilnībā atkarīgi no grupas dalībniekiem. Turpmāk sniegtie ieteikumi un piemēri, kā attēlot noteiktus aspektus, ir tikai vadlīnijas. Katra grupa izvēlas savu stilu, vizuālos elementus un rīkus, lai izveidotu savas digitālās kopienas kartes.

Digitālās Kopienas kartes: Pamācība

YEPP EUROPE izveidoja ekrāna apraides video, kas sniedz soli pa solim ceļvedi, kā izveidot kopienas karti pakalpojumā MIRO, un to kopīgoja un tas ir brīvi pieejams vietnē Youtube.

Saite uz video vietnē
Youtube:<https://www.youtube.com/watch?v=z6yK-MhJShA>

1. POSMS: Reģistrēšanās

Reģistrējieties bezmaksas vietnē www.miro.com un izveidojiet jaunu tāfeli.

2. POSMS: Ģeogrāfiskais apgabals kā pamats

1. Atrodiet ģeogrāfisko karti: Ir svarīgi noteikt savas kopienas ģeogrāfisko teritoriju, kā jau tas minēts šīs rokasgrāmatas pirmajā daļā. Varat atrast savas kopienas, pilsētas vai ciema ģeogrāfisko karti un to ieskenēt vai arī atrast digitālo karti tiešsaistē. Viens piemērs, kur var iegūt bezmaksas digitālās kartes: www.mapcarta.com

Varat arī uzzīmēt savas kopienas karti ar galvenajiem ceļiem, upēm vai citiem svarīgiem objektiem. Ja zīmējums ir zīmēts ar roku, attēlu var ieskenēt vai nofotografēt un augšupielādēt MIRO.

1. Ievietojiet karti: vienkārši ievielciet karti uz tāfeles. Šī karte būs jūsu digitālās kopienas kartes galvenais pamats.

Ieteikumi ikonu un emocijzīmju ievietošanai:

MIRO ir pieejams plašs ikonu un emocijzīmju klāsts, ko varat atrast ikonu un emocijzīmju meklētājā, vienkārši izmantojot meklēšanas joslu. Varat izmantot ikonas pēc saviem ieskatiem - melnbaltas vai krāsainas. Tomēr mēs iesakām izmantot viena veida/stila ikonas vienā un tajā pašā kategorijā (pieminekļi un orientieri, galvenie dalībnieki, galvenie resursi, vides jautājumi u. c.), lai jūsu digitālā kopienas karte būtu saskaņotāka un vizuāli pievilcīgāka. Ja meklējamajam nav pieejama ikona vai emocijzīme, mēģiniet meklēt līdzīgu vārdu.

Piemērs: meklējot vārdu "piesārņojums", tika atrastas daudzas dažādas ikonas un viena, kas varētu atbilst vārdam "pārmērīgs patēriņš":

Ja jums nepatīk piedāvātās ikonas vai emocijzīmes, varat arī izveidot savus variantus un ievietot tos savā kartē.

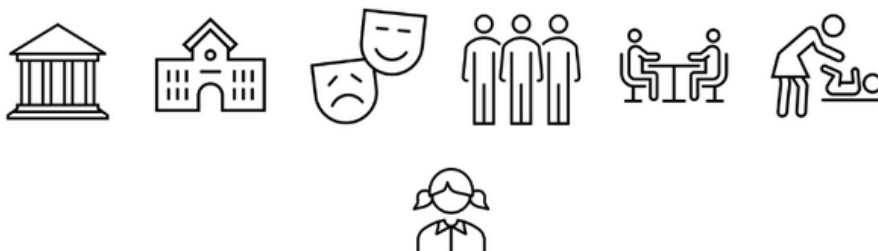
3. POSMS: Galvenie objekti un orientieri

Izmantojot MIRO tāfeles ikonu meklētāju, ievietojiet kartē galvenos objektus un orientierus, piemēram, galvenās ēkas (baznīcu, pašvaldības ēku, tiesu, policiju) un citus orientierus, piemēram, parkus, rotaļu laukumus, kalnus, pludmali utt. Tas palīdz nodrošināt ģeogrāfisko orientāciju un galvenos atsauces punktus. Ja ikona ir pašsaprotama, varat ievietot tikai ikonu vai arī varat uzrakstīt paskaidrojumu teksta joslā. Var izmantot arī dažas interesantas emocijzīmes.

4. POSMS: Galvenie dalībnieki

Kā aprakstīts Kopienas resursu kartēšanas vingrinājumā, ir svarīgi identificēt galvenās iesaistītās institūcijas un jauniešiem svarīgas iestādes, kas saistītas ar vides un klimata pārmaiņu jautājumiem. Tās ir skolas, pašvaldība, organizācijas, kas darbojas šajā jomā, valsts iestādes (publiskais sektors), uzņēmumi un uzņēmēji (privātais sektors), un NVO vai biedrības (neatkarīgais sektors). Ja ikona ir pašsaprotama, varat ievietot tikai ikonu vai arī varat uzrakstīt paskaidrojumu, izmantojot teksta joslu.

5. POSMS: Galvenie līdzekļi, resursi, potenciālie partneri

Dažas no šīm iekļautajām iestādēm, organizācijām un dalībniekiem var uzskatīt par pozitīvām vērtībām vai resursiem kopienā. Varat pievienot simbolus, ikonas vai emocijzīmes, piemēram, uz augšu paceltus īkšķus vai citus simbolus, lai norādītu uz šo aktīvu vai resursu pozitīvo vai potenciālo nozīmi.

6. POSMS: Vides un klimata jautājumi

Galvenās vietējās kopienas vides problēmas, kuras grupa identificējusi kopienas kartēšanas vingrinājumu laikā, var ievietot digitālajā kopienas kartē, izmantojot ikonas un tekstu un/vai līmlapiņas. Turpmāk minētie vides jautājumi ir aprakstīti Ilgtspējas un klimata pasākumu rokasgrāmatā (IR1). Jūs varat izmantot tās pašas kategorijas un krāsu kodus no Rokasgrāmatas, pievienot teksta lodziņu un/vai līmlapiņu vai komentāru, lai detalizēti aprakstītu vietējo problēmu.

Mežu izciršana

Pārapsītošana

Pārmērīgs patēriņš

Ozona slāņa noārdīšanās

Skābais lietus

Klimata pārmaiņas un globālā sasilšana

Pilsētu izplešanās

Piesārņojums

Rūpniecības un sadzīves atkritumi

Bioloģiskās daudzveidības samazināšanās

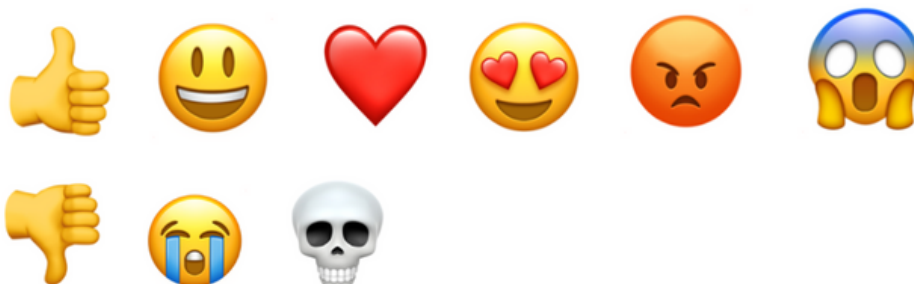
7. POSMS: Klimata pasākumi

Kad vides un klimata problēmas ir identificētas un attēlotas kartē, ir laiks ievietot iespējamus risinājumus, iniciatīvas vai dalībniekus, kas varētu atrisināt vai mazināt šīs problēmas. Tie varētu būt 4. posmā iesaistīto galveno dalībnieku iespējamie risinājumi, 5. posmā iesaistīto vai potenciālo partneru esošie risinājumi, kā arī JAUNAS projektu idejas, kampaņas vai jebkādi citi grupas ierosinātie klimata pasākumi. Klimata pasākumus var apzīmēt ar Ilgtspējīgas attīstības mērķu 13. mērķa "Klimata pasākumi" logotipu vai līdzīgu simbolu. Ievietojot komentāru lodziņus pie šīs esošās vai ierosinātās klimata rīcības, var uzsākt informācijas apmaiņu, un cilvēki var sniegt komentārus un apmainīties ar idejām.

8. POSMS: Emocijas vai sajūtas

Kad digitālajā kopienas kartē ir pievienoti dažādi elementi, sākot ar galvenajiem objektiem, orientieriem un dalībniekiem un beidzot ar vides problēmām, dažus no tiem var apzīmēt ar emocijzīmēm, lai parādītu, vai tās ir problēmas vai iespējamie risinājumi vai resursi šo problēmu risināšanai. Lielisks palīglīdzeklis šim nolūkam ir emocijzīmes, kas atrodamas meklētājā, taču var izmantot arī citus vizuālus rīkus.

9. POSMS: Kopienas izaicinājumi

Projekta turpinājumā jaunie Kopienas izaicinātāji dažādās Eiropas daļās mācās, kā izmantot mākslu un uzņēmējdarbību, lai veidotu izpratni un risinātu noteiktas vides un klimata problēmas. Projekta "Community Challengers" ietvaros pēc digitālo kopienu karšu izveides jaunieši veido videoklipus, dziesmas, vizuālās mākslas darbus un teātra izrādes, pievēršoties savas vietējās kopienas vides un klimata jautājumiem. Šie mākslas darbi ir augšupielādējami un pievienojami digitālajām kopienas kartēm fotogrāfiju, video, skaņu un citos veidos, pievienojot paskaidrojumu par mākslas darbiem un to mērķi teksta vai komentāru laukā. Tos var arī vizuāli apzīmēt ar "Community Challengers" logotipu.

10. POSMS: Iespējamie papildu elementi

SVID analīze

Šīs rokasgrāmatas pirmajā daļā mēs aprakstām SVID analīzi. Šo analīzi var viegli pievienot (ievietojot tabulu), un tā var būt kopienas kartes papildu elements. Arī šajā gadījumā var pievienot komentārus, lai saņemtu atsauksmes un grupas locekļi un/vai ārējie dalībnieki varētu iesaistīties viedokļu apmaiņā.

Kopienas vīzijas

Projekta grupām varētu piedāvāt interesantu uzdevumu, kurā jaunieši pēc savas kopienas un tajā esošo vides un klimata problēmu izpētes, izmantojot kopienas kartēšanas aktivitātes, varētu definēt savas kopienas vīziju. Šis vingrinājums varētu būt rakstiska teksta vai mākslas veida (mūzikas, video, vizuālās mākslas u. c.) formā, un to varētu arī atspoguļot un pievienot digitālajā kopienas kartē.

**Co-funded by
the European Union**